

Izraelio prezidentas Moshe Katsav, atvykęs su valstybiniu vizitu į Lietuvą, lydimas prezidento Valdo Adamkaus, praeina Vilniuje pro garbės sargybą.

Džojos Barysaitės nuotr.

ES BIUDŽETAS BUVO NAUDINGAS VISOMS VALSTYBĖMS

Briuselis, rugsėjo 22 d. (Delfi). 2004 m. biudžetu buvo toliau modernizuojama ES išlaidų struktūra. Valstybių narių gavėjams buvo paskirstyta apie 92 mlrd. eurų. Kiekviena šalis gavo lėšų regioninei politikai, žemės ūkiui, konkurencingumo didinimui, darbo vietų kūrimui ir moksliniams tyrimams, teigiama Europos Komisijos pranešime spaudai. Europos Sąjungai nepriklausančioms šalims ar kelioms valstybėms narėms buvo skirta 7.5 mlrd. eurų.

Palyginti su 2003 m., didžiausias išmokas gavusių vals-

tybių narių sąrašas nepasikeitė.

Visų 10 naujų valstybių narių 2004 m. biudžeto balansas buvo pastebimai geresnis nei 2003 m., kai šalys nebuvo įstojusios į ES. Tuo pačiu tai nepareikalavo pastebimai didesnių 15 ES senųjų valstybių narių įmokų. Tai yra pagrindinės 2004 m. ES išlaidų paskirstymo valstybėms narėms ataskaitos išvados. Pasak komisarės Dalios Grybauskaitės, “ataskaita aiškiai parodo, kad plėtros rezultatai davė naudos visoms ES narėms”.

2004 m. daugiausia ES lėšų gavo Ispanija (16.4 mlrd. eurų),

aplenkdama daugiau gyventojų turinčias valstybes: Prancūziją (12.9 mlrd. eurų), Vokietiją (11.7 mlrd. eurų), Italiją (10.4 mlrd. eurų) ir Jungtinę Karalystę (7,1 mlrd. eurų). Ispanija gauna daugiausia išmokų struktūriniais veiksmais. Nuo jos kiek atsilieka Vokietija, Italija ir Portugalija. Tik dabar pradedama išmokų į naujas valstybes nares srautai. Tarp 25 ES narių Lenkija užima 10 vietą (2.7 mlrd. eurų). Visose naujosiose valstybėse narėse 2004 m. buvo teigiamas grynasis balansas, lygus 2.9 mlrd. eurų, o tai yra 1.3 mlrd. eurų daugiau nei 2003 m., prieš šalims įstojant į ES. Pagal vidaus politikos sritis didžiausia suma skirta Vokietijai.

RUSIJAI TEKS AIŠKINTIS NATO DĖL NAIKINTUVO

Vilnius, rugsėjo 22 d. (ELTA). Artimiausiame NATO ir Rusijos tarybos posėdyje šiai šaliai teks paaiškinti, kodėl virš Baltijos jūros skraido jos kariniai lėktuvai su ginkluote. Taip Seime per Vyriausybės valandą pareiškė krašto apsaugos ministras Gediminas Kirkilas. "Nelabai galiu atsakyti sau į klausimus, kodėl reikia skraidyti tokia jautria teritorija kaip Baltijos jūra, su tokiu kiekiu bombonešių, su ginklais, visa kovine amunicija. Šitie klausimai NATO ir Rusijos tarybos rėmuose bei kituose formatuose bus keliami", - kalbėjo ministras. Pasak jo, tolesnę Lietuvos poziciją dėl incidento lems ir šiuo metu vykstančio avarijos aplinkybių tyrimo rezultatai. "Šiandien dar per drąsu teigti, kad tai yra provokacija".

Ministras parlamentarams pripažino, kad nors strateginių objektų apsaugos sistemą sudaro ne tik NATO vykdoma Baltijos šalių oro erdvės policijos misija, šie pajėgumai nėra pakankami. Viena iš jų tobulinimo krypčių esanti oro erdvės kontrolės techninės bazės stiprinimas - radarų sistemos modernizavimas. Anot G. Kirkilo, jei Seimas patvirtins numatytą krašto apsaugos sistemos finansavimą kitais metais, oro erdvės kontrolę pavyks sustiprinti.

Be to, praėjusios savaitės incidentas esą taps svariu argumentu, bandant įtikinti kitas NATO nares ir Aljanso vadovybę iškelti didesnius reikalavimus Zokniuose esantiems kitų šalių kariškiams, kurie saugo Baltijos šalių oro erdvę. Ministro teigimu, ateityje tiki-

masi greitesnės NATO karių reakcijos į oro erdvės pažeidimus.

Tokio pobūdžio incidentu Lietuvoje užfiksuojama kasmet, apie juos nuolat informuojami NATO šalių gynybos ministrai ir Aljanso vadovybė. *ELTA* primena, jog Rusijos naikintuvas “Su-27” praėjusį rugsėjo 15 d. sudužo Šakių rajone, Jotyškių kaime. 36 metų pilotui majorui Valerij Trojanov pavyko nusileisti.

Iš pradžių buvo paskelbta, jog sugedo naikintuvo navigacijos sistema, tačiau šiuo metu tiriamos kelios orlaivio sudužimo versijos. Po incidento buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl neteisėto sienos kirtimo, o lakūnui pareikšti įtarimai dėl tarptautinių skrydžių taisyklių pažeidimo ir skirtas namų areštas.

Bet prezidentas Valdas Adamkus paragino neskubėti

IZRAELIS RENGIASI STEIGTI SAVO AMBASADĄ VILNIUJE

Vilnius, rugsėjo 22 d. (ELTA). Izraelis svarsto galimybę įkurti Vilniuje savo ambasadą. Apie tokius planus pranešė Lietuvoje viešintis Izraelio prezidentas Moshe Katsav, susitikęs su Seimo pirmininku Artūru Paulausku. Kaip informavo Seimo pirmininko sekretoriatas, svečias patikino kalbėsiantis su Izraelio parlamentu - Knesetu, kad šie planai būtų įvykdyti. Izraelio interesams Lietuvoje atstovauja Latvijoje įsikūrusi diplomatinė atstovybė. Lietuva Izraelyje jau ne vienus metus turi savo ambasadą. Šiuo metu mūsų šalies interesams čia atstovauja Alfonsas Eidintas.

Parlamento vadovas pabrėžė, jog Izraelio prezidento vizitas yra labai svarbus plėtojant abiejų valstybių dialogą, ir akcentavo būtinybę aktyvinti parlamentinius Seimo bei Kneset ryšius. A. Paulauskas taip pat

išreiškė užuojautą dėl Simon Wiesenthal, ilgamečio nusikaltimais žmonijai kaltinamų nacių medžiotojo, mirties. "S. Wiesenthal - neabejotinai viena ryškiausių dvidešimto amžiaus asmenybių, visada likianti mūsų atmintyje", - pabrėžė Seimo pirmininkas.

Pasak M. Moshe Katsav, Lietuvą ir Izraelį sieja istoriniai, ekonominiai ir, deja, tragiški ryšiai. Jis padėkojo Lietuvai už poziciją, nukreiptą prieš antisemitizmą, tačiau išreiškė susirūpinimą dėl antisemitizmo Europoje plitimo ir antisemitinių straipsnių spausdinimo prisidengiant žodžio laisve, taip kenkiant jaunosios kartos ugdymui. Susitikime taip pat aptarta padėtis Izraelyje iš Gazos ruožo iškeldinus žydų gyvenvietes, galimybės užtikrinti taiką palestiniečių ir žydų santykiuose, kiti aktualūs tarptautinės politikos klausimai.

IZRAELIEČIAI VAKARŲ KRANTE NUŠOVĖ 3 PALESTINIEČIUS

Izraelio pajėgos Vakarų Krante rugsėjo 23 d. nušovė tris palestiniečių kovotojus, pranešė šaltiniai armijoje. Pasak jų, du kovotojai viename kaime prie Tulkarmo buvo nušauti po to, kai bandydami išvengti arešto pradėjo šaudyti į kareivius. Trečias kovotojas, kuris pabėgo į kitą kaimą, buvo nušautas vėliau.

Tai buvo pirmasis žmonių aukų pareikalavęs Izraelio ar-

mijos puolimas nuo rugsėjo 12 dienos, kai Izraelis baigė naikinti naujakurių gyvenvietes Gazos Ruože ir išvedė iš šios teritorijos savo pajėgas. Izraelio pajėgos buvo išvestos ir iš 4 gyvenviečių Vakarų Kranto šiaurėje. Izraelio pareigūnai sakė, kad kovotojai, atsakingi už du anksčiau šiais metais Izraelyje įvykdytus mirtininkų išpuolius, buvo iš Tulkarmo rajono.

Delfi

daryti išvadų, ar Rusijos naikintuvo avarija Lietuvoje gali turėti įtakos dvišaliams santykiams. "Neskubėkime daryti išvadų, pirmiausia reikia surinkti faktus, po to svarstykime, kaip tai gali atsiliepti tarptautiniams santykiams".

Toje pačioje spaudos konferencijoje paklaustas apie iki šiol Latvijos parlamente neratifikuoatą sienos sutartį su Lietuva, V. Adamkus retoriškai klausė, ar "vienas politinis klausimas, dėl kurio nesusitarta, gali

griauti vienybę? Geroje šeimoje irgi būna nesutarimų. Jei vienu ar kitu klausimu nesutariame, tai neturi kliudyti bendram darbui".

Lietuvos ir Latvijos jūros sienos sutartis pasirašyta 1999 metais. Tais pačiais metais Lietuvos Seimas ją ratifikavo, o kaimynų parlamentas ratifikaciją atidėlioja dėl politinių motyvų. Latvijos politikai teigia, jog šią sutartį ratifikavus, latvių žvejai netektų įprastų jiems žvejybos plotų.

TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMAS

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimas vyks 2005 m. spalio 7, 8, 9 dienomis Balzeko lietuvių kultūros muziejaus patalpose Čikagoje.

Ta pačia proga šeštadienį, spalio 8 d., 6 v.vakaro ruošia ma iškilminga vakarienė “DIRVOS” 90 metų sukakčiai pažymėti. Tautinės Sąjungos nariai ir svečiai kviečiami Seime ir iškilmingoje vakarienoje gausiai dalyvauti.

Dėl informacijos prašome skambinti: 708-499-2172.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Seimo pirmininko pavaduotojas socialdemokratas Česlovas Juršėnas siūlo Seimui priimti trylikos įstatymų pataisas, kuriomis siekiama patobulinti priesaikos procedūrą. Šie pakeitimai suteiks teisę pareigūnui iškilmingos priesaikos metu ne braukti priesaiką, jeigu jos tekstas neatitinka asmens pasaulėžiūros, o pasirinkti iki iškilmingos procedūros jam priimtina priesaikos tekstą su žodžiais “Tepadedu man Dievas” arba be šių žodžių. Šiuo metu galiojantis įstatymas nustato vieną priesaikos tekstą, kuriame yra sakiny “Tepadedu man Dievas”, ir galimybę prisiekti be šio sakinio. Asmuo, prisiekęs be minėto sakinio, turi jį išbraukti ir pasirašyti po priesaikos tekstu.

Č. Juršėnas teigia parengęs įstatymų pataisas atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje bei Lietuvos Konstitucijoje įtvirtintą minties, tikėjimo ir sąžinės laisvę, asmenų lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principus. Konstitucija skelbia žmogaus laisvę pasirinkti tą religiją arba tikėjimą, kuris priimtinas pačiam pasirenkančiajam, kartu - nepasirinkti jokios religijos ar tikėjimo.

Parlamentarė Vilija Aleknaitė-Abramikienė įregistravo Susirinkimų įstatymo papildymo pataisas, jomis būtų draudžiama rengti susirinkimus, kuriuose demonstruojamos nacistinės Vokietijos arba SSRS, ar jos sąjunginių respublikų vėliavos ar herbai, atliekami jų himnai. Pagal šias pataisas susirinkimuose būtų draudžiama naudoti Vokietijos nacionalsocialistų ar SSRS komunistų partijos vadovų atvaizdus, nacistinių ar komunistinių organizacijų simbolius, uniformas. Šiuo metu į susirinkimus draudžiama eiti nuogiems, ginkluotiems, turėti radioaktyvių medžiagų, alkoholinių gėrimų, rengtis karine uniforma, slėpti savo veidus kaukėmis ar kitaip juos maskuoti. Parengti projektą, anot įstatymo aiškinamojo rašto, paskatino visuomenėje kylančios diskusijos dėl totalitarizmo palikimo naikinimo, nykstančios netolerancijos nacizmo ir komunizmo režimų idėjoms.

Lietuvoje, anot V. Aleknaitės-Abramikienės, siekiama atkurti Lietuvos komunistų partiją, plinta nacistinio ir komunistinio totalitarinio režimo simbolių viešas naudojimas, kuriasi atvirai nacionalsocializmo idėjas propaguojantys ir panašius simbolius naudojantys judėjimai. Įtvirtinus parlamentarės siūlomą draudimą, anot aiškinamojo rašto, tikėtina, kad visuomenėje sumažėtų neigiama antidemokratines idėjas propaguojančių organizacijų įtaka, o tai esą galėtų turėti teigiamos įtakos kriminogeninei padėčiai. Tokie susirinkimų laisvės apribojimai, kaip teigiama, nepažeistų Konstitucijos. Be to, anot parlamentarės, asociacijų laisvės apribojimai numatyti ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje, kai jie yra būtini siekiant užkirsti kelią viešosios tvarkos pažeidimams ar nusikaltimams, apsaugoti žmonių sveikatą ar moralę arba kitų asmenų teises ir laisves.

Seimo opozicinės Liberalų ir centro frakcijos seniūnu per du balsavimus išrinktas Algis Kašėta. Naujo seniūno rinkimams prieštaravę liberalcentristai tvirtina, esą jie neteisėti. Už A. Kašėtos kandidatūrą balsavo 10 iš 13 posėdyje dalyvavusių liberalcentristų. Jo konkurentas Raimundas Palaitis sulaukė trijų kolegų paramos. Mažiau nei valandą užtrukusiame frakcijos posėdyje dviejų balsavimų prireikė todėl, kad iš pradžių rezultatai buvo pasiskirstę santykiu 9:4.

Seimas po pateikimo pritarė pateiktoms trylikos įstatymų pataisoms - Seimo kontrolierių, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus, Teismų, Diplomatinių tarnybos, Antstolių, Notariato, Prokuratūros, Valstybės saugumo departamento ir kitoms. Kitą mėnesį trylikos pateiktų įstatymų pataisas toliau planuojama svarstyti Seimo plenariniame posėdyje.

Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininku trejų metų kadencijai išrinktas Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Lietuvos vyskupų konferencijos vadovybę ir komisijų bei tarybų pirmininkus hierarchai rinko pasibaigus anksčiau vadovų kadencijoms. Vyskupų konferencijos vicepirmininku išrinktas Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis, trečiuoju Nuolatinės tarybos nariu - Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila. Generalinio sekretoriaus pareigas toliau eis monsinjoras Gintaras Grušas. Pagal Vyskupų konferencijos statutą komisijų nariais gali būti tik vyskupai, o tarybų - ir kunigai, ir pasauliečiai. Pagal bažnytinę teisę, nuolat įsikūręs kitame krašte asmuo laikomas jo nuolatinio gyventoju ir patenka į tą teritoriją apimančios vyskupijos bei parapijos jurisdikciją. Todėl kreipdamasis į Lietuvos kunigus toks tikintysis turėtų pateikti iš užsienio atsivežtą pažymą apie išklaustus pasirengimo Santuokos sakramentui kursus ir leidimą tuoktis ne savo parapijoje.

PAGRINDINĖS VOKIETIJOS PARTIJOS SUSITIKO DERYBOMS

Berlynas, rugsėjo 22 d. (ELTA, Delfi, EPA). Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder ir krikščionių demokratų (CDU/CSU) pirmininkė Angela Merkel per pirmąsias koalicines derybas neatsisakė savo ketinimų būti šalies vadove.

G.Schroeder Socialdemokratų partijos (SPD) pirmininkas Franz Muentefering pareiškė, jog socdema toliau sieks, kad "vyriausybei vadovautų dabartinis kancleris".

A.Merkel žurnalistams tvirtino, jog CDU/CSU laimėjo daugiausiai balsų, todėl ji turi teisę tapti kanclere. "Aiškiai pasakėme, jog rinkimų rezultatai įpareigoja Krikščionių demokratų aljansą priimti atsakomybę už vyriausybės sudarymą", - teigė ji.

Nors pirmųjų derybų metu nuomonės iš esmės išsiskyrė, abi pusės susitarė susitikti Berlyne po savaitės.

Per rugsėjo 18 d. vykusius rinkimus CDU/CSU laimėjo 35,2 proc., o SPD - 34,3 proc. balsų. Naujasis Vokietijos parlamentas turi susirinkti vėliausiai spalio 18 dieną, ir bet kuriam pretendentui į kanclerius iki to laiko reikėtų suburti koaliciją. Kai kurie neįvardijami socialdemokratų politikai *Financial Times* sakė, kad galėtų sutikti paaugoti G. Schroeder ir prisijungti prie KDS vadovaujamos "didžiosios koalicijos", jei jiems duos garantijas, kad A.Merkel kanclere netaps. Iš KDS jie nori ir kitų nuolaidų, pavyzdžiui, sušvelninti numatytas darbo rinkos reformas, teigė laikraštis.

Nė viena iš partijų laikraščio pranešimo kol kas nekommentavo, tačiau *Financial Times* citavo tokius vieno KDS veikėjo žodžius: "Tai panašu į prievartavimą". Ant kortos pastatyta šalies ekonomika, anksčiau vadinta Europos varikliu, tačiau pastaraisiais metais patirianti didelį nuosmukį. Jos augimas yra lėčiausias visoje Europos Sąjungoje, o nedarbas šiais metais, pirmą kartą pokario laikotarpiu, peržengė 5 mln. ribą. Verslas būgštauja, kad "didžioji koalicija" su SDP sužlugdys A.Merkel planus įgyvendinti radikalias Vokietijos darbo rinkos reformas, pavyzdžiui, atim-

Vokietijos krikščionių demokratų sąjungos pirmininkė Agela Merkel, kandidatuojanči į kanclerio pareigas, su vyru Joachim, universiteto profesoriumi, atvyksta į Wagnerio operos spektaklį Bairoite.

AP nuotr.

ti iš profesinių sąjungų teisę nustatyti užmokesčio dydį kone ištisuose pramonės sektoriuose, taip pat pertvarkyti mokesčių sistemą.

Kadangi nei G.Schroeder centro kairės sąjunga, nei A. Merkel siūlomas alternatyvus centro dešinės aljansas parlamente neužsitikrino daugumos, konservatoriai turi arba susivienyti su SDP, arba abi didžios partijos turi įtikinti mažesnius koalicijos partnerius - žaliuosius arba laisvuosius demokratų - pakeisti stovyklą.

Vienas įtakingas KDS narys užsiminė, jog jam labiau priimtina būtų koalicija su liberaliais laisvaisiais demokratais ir žaliaisiais, nei "didžioji koalicija" su SDP. "Tai ne taktinis manevras, bet visai realistiška galimybė" - verslo dienraščiui *Handelsblatt* sakė KDS vadovo parlamente pavaduotojas Wolfgang Schaeuble. - Didžioji

koalicija būtų daug mažiau pageidaujama alternatyva".

Būsimą vyriausybės sudėtį gaubianti nežinia jau paveikė ir euro kursą bei Vokietijos vertybinių popierių biržas. "Jei derybos dėl koalicijos kūrimo užsitęstų, arba jei naujoji vyriausybė sukluptų dėl trapios ar tirpstančios daugumos, tai galėtų dar labiau pakirsti vartotojų bei, pirmiausia, investuotojų pasitikėjimą", - teigė Esene įsikūręs ekonomikos institutas RWI. Daugelis analitikų nurodo, kad politinė krizė Vokietijoje gali paveikti visos ES masto sprendimus dėl reformų, reikalingų paskatinti stringančią 25 šalių bloko ekonomiką bei suteikti ES stimulą po naujos konstitucijos nesėkmės Prancūzijos ir Olandijos referendumuose. Ekspertai komentavo, kad politinis nestabilumas prisidėjo prie didelių naftos kainų.

DIKTATORIUS TEISME NEGALĖS GINTIS PATS

Buvęs Irako diktorius Saddam Hussein teisme negalės gintis pats. Taip siekiama su trukdyti jam išnaudoti procesą propagandiniams tikslams. Apie tai, remdamasis atitinkamais dokumentais, pranešė dienraštis *Los Angeles Times*. Straipsnyje teigiama, kad Irako žinybos jau rugpjūtį pakeitė

spalio 19-ąją prasidėsiančio proceso taisykles. Pataisoms vėliau "be didelių prieštaravimų" pritarė ir šių dominuojamas susirinkimas.

Minėtos naujos taisyklės galios ir dar septyniems buvusiems aukšto rango funkcionieriams, teisiams kartu su S.Hussein. Tačiau kaltinamie-

siams ir toliau leidžiama gynybą pasirinkti patiems.

Laikraštis citavo teisės ekspertą Michael Scharf iš Cleveland universiteto, kad pataisomis siekiama išvengti panašių problemų kaip per buvusio Serbijos prezidento Slobodan Milošević procesą Hagos tribunole. Teisė gintis pačiam leido S.Milošević procesą išnaudoti propagandai.

ELTA

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

VĖL MASKVOS BERLYNO PAKTAS

Kai liko kelios dienos iki Vokietijos Parlamento rinkimų, Rusijos prezidentas Vladimir Putin atsirado Berlyne pas savo geriausią prietelį kanclerį Gerhard Schroeder. Neturėtų būti abejonės, kad tai ne asmeninė draugystė, bet gudrus politinis Maskvos planas. Pirmiausia, reikėjo parodyti vokiečių rinkėjams, kad Rusija labai vertina kanclerio politiką Europos Sąjungoje, kurio pagrindinis tikslas – skaldyti tos sąjungos nares. Tam skaldymui geriausia tinka Vokietijos kancleris su savo socialdemokratais ir žaliosios grupės nariais, kurie veda prieš Ameriką politiką.

Kremlius iš anksto buvo pasirengęs, nes, jei kancleriu nebus jo draugas, tai susitarimas dėl bendro ekonominio vykdymo gali žūti. Dujotiekio tiesimas Baltijos jūros dugnu gali neįvykti. Maskva gi šį susitarimą su Vokietija pavadino istoriniu, kaip 1939 metų Molotov-Ribbentrop paktą. Italijos dienraštis *La Stampa* tą sutartį irgi pavadino “Naujasis Molotov-Ribbentrop paktas”. Susidaro įspūdis, kad pasikartoja prieš 66 metus įvykęs Maskvos komunistų ir Berlyno nacių variantas. Molotov-Ribbentrop paktas dabar virto Putin-Schroeder paktu. Šiuo metu Kremliaus vedama politika prieš Lenkiją ir Baltijos šalis labai panaši 1939-ųjų metų įvykiams.

Tik šį kartą Vokietijos kancleris naudojamas Europos su-skaldymui norint pakeisti Europos politinį žemėlapi. Rusija jau pradėjo vykdyti savo planą kontroliuoti Baltijos valstybių ir Lenkijos bei kitų kraštų energijos tiekimą ir pastaruoju metu kompromituoti Europos Sąjungos naująsias valstybes ir NATO nares. Maskvos ir Varšuvos santykiai atšalo, kadangi Kremlius negali atleisti lenkams už paramą Ukrainai, kuri veržiasi iš Maskvos įtakos. Vadinamasis ekonominis bei ūkinis Rusijos ir Vokietijos dujotiekio planas aiškiai veda į politinį Europos paktą. Kodėl Maskva atšaukė savo susitarimą su Estija, su kuria jau buvo pasirašyta sienos sutartis? O gi todėl, kad Estijos parlamentas savo nutarime priminė 1920 metų sovietinės Rusijos ir Estijos Tartu taikos sutartį ir 1940 metų okupaciją. Šiuo būdu Rusija nori įpiršti Europos Sąjungai, kad Estija yra neverta būti NATO ir Europos Sąjungos nare.

Maskva iki šiol buvo patenkinta Lietuvos koalicinės vyriausybės veikla, kadangi Rusija jau turi savo žinioje Lietuvos energetiką. Ūkio ministro K. Daukšio ir premjero A. Brazausko aiškinimas, kad elektros ir dujų įmonės įsigijo ne tik Rusijos “Gazprom”, bet ir tarpininkai iš užsienio, yra juokingas, bet kad tuos tarpininkus kontroliuoja Kremlius, A. Brazauskas nutyli. Vokietijos spauda rašė, kad kancleris turėjo atsižvelgti į Lenkijos valstybės pageidavimą dėl dujotiekio, tačiau jis pasakė, kad Vokietija kaip ir kiekviena šalis, turi žiūrėti savo tikslų, nekreipdama dėmesio į kitų Europos Sąjungos mažesnių narių prašymą.

Negalima pamiršti Rusijos prezidento ne kartą išsakytą strateginį planą – įsijungti į Europos valstybių energijos sritį, kad jis priklausytų nuo Rusijos dujų ir naftos. Tada nebereikės atominių bombų užvaldyti Europai.

Pasaulis patyrė ir kitą Rusijos išbandymą, nes lakūnas savo naikintuvą nuskraidino į NATO priklausančią valstybę, šiuo atveju Lietuvą, kai įskridus į NATO teritoriją, buvo tikrinama priešlėktuvinė gynybos sistema. Naikintuvas buvo specialiai sudaužytas, pilotui laimingai pasiekus Lietuvos žemę.

S. Tūbėnas

KODĖL A. BRAZAUSKUI PATINKA G. SCHROEDER?

"Ponios Merkel nepažįstu, man neteko su ja bendrauti ir aš neįsivaizduoju, kokia būtų politika, jeigu vadovautų krikščionys demokratai", - sakė šalies premjeras, paskebus Vokietijoje įvykusių parlamento rinkimų rezultatus. Ir pridūrė manąs, kad Lietuvai būtų naudingiau, jei Vokietijos kanclerio poste ir toliau liktų socialdemokratas G.Schroeder.

Lietuvai atsidūrus ant diplomatinio karo su Rusija ribos, Vokietijos kanclerio rinkimai šiek tiek nublanko. Tad tokie Lietuvos Vyriausybės vadovo pasvarstymai daug reakcijos nesulaukė. Nors jei iš tiesų, visame pastarosios savaitės įvykių kontekste A.Brazausko paramą G.Schroeder nesunkiai galėtume prilyginti jei ne valstybės interesų išdavimui, tai tada visiškai jų nepaisymui. Net jei taip buvo pasakyta tik todėl, kad ir vienas, ir antras atstovauja socialdemokratams.

Po rinkimų Vokietijoje, kai krikščionims demokratams nepavyko jų laimėti įtikinama persvara, dauguma aktyviausių Rytų Europos valstybių vadų pareiškė nesidžiaugią tokia baigtimi. Krikščionių demokratų valdoma Vokietija palaikytų draugiškus, net artimus santykius su Rusija, bet vargu bau, ar jų vadovė A.Merkel, kilusi iš Rytų Vokietijos, su Rusijos prezidentu Vladimir Putin taip dažnai glaustytusi ir bučiuotusi bei taip familiariai gertų degtinę.

Ir visiškai pamirštų, kad Rusija ir Vokietija iš tiesų neturi tiesioginės sienos. Tarp jų vis dėlto ir vis dar plyti Rytų ir Vidurio Europa. Vokietijos ir Rusijos santykiai prie kanclerio G.Shroeder ir prezidento V. Putin gerėjo geometrine progresija. Rusai tai pripažįsta ir sako: be jokių abejonių 1990 m. Helmut Kohl ir Boris Jelcin susitarimai – naujas etapas šių valstybių santykiuose. Tačiau tai greičiau buvo deklaracijų rinkinys, o susitikus V. Putin ir G. Schroeder, draugystė sužibo naujom spalvom. Per

šių rinkimų kampaniją G. Shroeder aiškiai pareiškė gilinąs santykius su Rusija ir Prancūzija, kai tuo tarpu A. Merkel skatino nepamiršti Berlyno – Vašingtono linijos.

Šiuo atveju gal ir ne pats svarbiausias dalykas, kurion – Rytų ar Vakarų - pusėn kreipiamos vokiečių akys. Svarbiau, ar geri dvišaliai santykiai ne-pamina kaimynų interesų. Tad ar tikrai Rusijos ir Vokietijos tandemas toks "ne-kaltas"?

Vaizdeliai iš pasivažinėjimų rusiškosė rogėse, smagių vakarėlių žiniasklaidoje per septynetą metų tapo visiškai įprastu dalyku. O vakarėliuose gimsta susitarimai. Pavyzdžiui, kaip kuo pompastiškiau atšvęsti gegužės 9–ąją, kuri Rytų Europai reiškė ne išsivadavimą, o naujos okupacijos pradžią. Arba Karaliaučiaus 750 – metų, nė žodžiu neužsiminus apie tai, koks likimas ištiko tenykščius vokiečius, kai atėjo sovietai.

Gimsta ir rimtesni strateginiai susitarimai, kad ir pastarasis dėl dujotiekio tiesimo po Baltijos jūra, sukeliantys daugiau klausimų, nei atsakymų tai pačiai Rytų ir Vidurio Europai.

Pagal griežtą darbotvarkę gyvenantis Rusijos vadovas pakeitė visus savo planus ir atskubėjo į pagalbą savo draugužiui Vokietijoje, kai tik šis sugalvojo, jog susitarimo pasirašymas dėl dujotiekio tiesimo po Baltijos jūra galėtų kils-telėti socdemų balsus prieš pat rinkimus. Tik vargu, ar V.Putin vyko į Vokietiją spontaniškai. Greičiausiai tai buvo suplanuota iš anksto, tikintis (o tai juk pavyko su kaupu!) lengva apgaule, kad dėl Vokietijos žmonių gerovės (visuotinės dujofikacijos) V.Putin gali paankstinti susitarimo pasirašymus, pritraukti daugiau žiniasklaidos ir, žinoma, visuomenės dėmesio. Ir jei tai išties nebuvo spontaniška akcija, tai tik dar labiau sustiprina įtarimus, kad šios dvi valstybės

daug ką planuoja kartu. Tad kokie galėtų būti Vokietijos ir Rusijos planai?

Igor Maksimychėv, Rusijos mokslų akademijos bendradarbis, specialiai agentūrai *RIA Novosti* rašo, kad Europos pastovumas priklauso nuo Europos Sąjungos ir Rusijos bendradarbiavimo.

"Bet Europos Komisija yra ypatingai lėtai sprendimus priimanti institucija", - rašo I. Maksimychėv. Todėl didesnios ES šalys, galvojančios apie Europos ir savo šalių perspektyvą, ima iniciatyvą į savo rankas. Anot mokslininko, rolė galvoti apie Europos ateitį išskirtinai priklauso Vokietijai, Prancūzijai ir Rusijai, t.y. toms valstybėms, kurioms esą po Šaltojo karo pagaliau pavyko sujungti Rytus ir Vakarus. "Pasaulis Europos balsą išgirs tik tuomet, kai Rusija ir Europos sąjunga kalbės unisonu", - rašo Rusijos mokslininkas. O minėtoji trijulė esą ir dirbanti šio tikslo link – vienijanti Europą.

Bet juk kai stojom į Europos Sąjungą, kaip tik manėm, ir mums garantavo, kad Europa – tai mažiausiai dvidešimt penkios valstybės. O tikrai ne dvi ir ne trys. Lietuvos diplomatiniai sluoksniai gan senokai laukė pokyčių Vokietijos aukščiausiuose sluoksniuose. Europos Sąjungos institucijose jau ne tik užkulisuose, bet ir viešai, kalbama, kad Shroeder Vokietija ir Chirac Prancūzija, stiprindamos dvišalius santykius su Rusija, niveliuoja bendrą Europos Sąjungos poziciją šios valstybės atžvilgiu.

Įdomu, ar tai žino Lietuvos premjeras? Tikėtina, kad taip. Bet kodėl tada praleido progą patylėti? Jei vienas geriausių G. Schroeder draugų yra Vladimir Putin, tai gal ir apie šį asmenį bei jo formuluojamą politiką Europos, o ypač naujųjų Europos Sąjungos narių atžvilgiu A.Brazauskas mano, jog tai - geriausias variantas Lietuvai, rašo *Indrė Makaraitytė*, www.DELFI.lt.

ATIDĖJO BALSAVIMĄ

Briuselis, rugsėjo 22 d. (ELTA). Europos Sąjunga atidėjo balsavimą dėl Irano branduolinės programos rezoliucijos per Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) valdybos susirinkimą po to, kai Rusija ir Kinija atvirai paprieštaravo rezoliucijai, pranešė diplomatiniai šaltiniai Vienoje.

ES parengtame rezoliucijos projekte siūloma TATENA valdybai Irano branduolinės programos klausimą perduoti svarstyti Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybai dėl branduo-

TURKIJA

NEPRIPAŽIŠTA KIPRO

25 ES valstybės oficialiai paragino Turkiją per spalio 3 d. prasidėsiančias stojimo derybas pripažinti Kiprą. Vyriausybės raštiškos procedūros metu pritarė atitinkamam pareiškimui.

linio ginklo neplatinimo sutarties pažeidimų. Rezoliucijai prieštaravo Rusija ir Kinija, kurios abi yra Saugumo Tarybos nuolatinės narės ir gali vetuoti rezoliuciją. Anot šaltinių, tikimasi, kad dabar sprendimas anksčiausiai gali būti priimtas tik rudens pabaigoje.

Jame Ankara taip pat įspėjama visiškai įgyvendinti Muitų sąjungos reikalavimus ir atidaryti šalies uostus ir oro uostus laivams bei lėktuvams iš Kipro. Pareiškime teigiama, kad ES narės Kipro pripažinimas yra "vienas stojimo proceso komponentų". Taigi ES ragina Turkiją pripažinti Kiprą per greičiausiai kelerius metus truksiančias derybas, o ne pačioje jų pabaigoje. Savo pareiškimu ES reaguoja į oficialų liepos pabaigoje paskelbtą Turkijos pareiškimą, kad ji tarptautinės teisės požiūriu ir toliau nepripažįsta Kipro. *ELTA*

Rugsėjo 22 d. Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas Panerių memoriale dalyvavo Holokausto atminties dienos paminėjime.
Linos Žilytės nuotr.

LIETUVA PAMINĖJO ŽYDŲ GENOCIDĄ

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, minint Žydų genocido dieną Panerių memoriale, dalyvaujant Izraelio prezidentui, pasakė šią kalbą:

“Šiandien, Žydų genocido dienos išvakarėse, pagerbiame nužudytų žmonių atminimą ir kalbame apie praeitį. Prisimeiname žiaurius dvidešimtojo amžiaus vidurio istorijos faktus ir ieškome atsakymų į klausimus, kodėl žmogiškumas pralaimėjo prievartai ir smurtui. Kodėl žmonės, kurių tėvai ir protėviai ištisus šimtmečius kartu gyveno, dirbo, kūrė ir gynė savo laisvę ir kitas bendras vertybes, stojo vieni prieš kitus.

Galima kaltinti išorės jėgas, galima tai aiškinti pavienių žmonių dvasiniu skurdu ir nužmogėjimu. Neabejotina viena: tai, kas atsitiko Antrojo pasaulinio karo metais, žiauriomis netektimis tapo ne tik žydams, bet ir visoms į karo verpetą

įtrauktoms tautoms. Kiekvienas, tapęs smurto ir prievartos talkininku, pats atsidūrė už žmogiškumo ribų ir savo tautai užtraukė gėdą ir sąžinės graužatį. Tačiau tie įvykiai kartu išgrynino tikrąsias vertybes, ir svarbiausią iš jų – pagarbą žmogaus gyvybei. Šios pagarbos vedami, Lietuvos žmonės gelbėjo nelaimės ištiktus žydus ir kartu, pasak Senojo testamento išminties, gelbėjo pasaulį. Žmogiškumas, į kurį numojo ranka pasaulio galingieji, buvo ginamas lietuvių ūkininkų slėptuvėse.

Šių teisuolių dėka šiandien mes, šių abiejų tautų žmonės, galime kalbėtis žmogiškumo ir pasitikėjimo kalba. Galime būti atviri praeičiai, kad ir kokia skaudi ji būtų. Galime kviesti litvakus ir visus kitus Izraelio piliečius atvykti čia ir dar kartą įsitikinti: Lietuva nebuvo ir nebus ksenofobijos, nepasitikėjimo ir įtarumo kraštas. Pavieniai provokaciniai išsišokimai

niekada neatspindėjo ir neatspindės Lietuvos žmonių vailios, kurioje tikrai nesama išankstinių nuostatų kitų tautų atžvilgiu. Juo labiau atžvilgiu žydų tautos, kuri dalyvavo tiek kuriant mūsų valstybę prieš šimtmečius, tiek abu kartus atkuriant jos valstybingumą dvidešimtajame amžiuje.

Todėl Lietuva ir lietuviai nuoširdžiai apgailestauja dėl kai kurių savo bendrapiliečių poelgių Antrojo pasaulinio karo metais, nuoširdžiai užjaučia visus, kuriuos palietė žiauri prievarta. Telydi gili pagarba visų žuvusiųjų atminimą, tegloboja šviesus atminimas jų vardus. Ir tepasimoko mūsų tautos iš praeities, kad šiandien ir ateityje bendrautų, vedamos nuoširdaus pasitikėjimo. Turbūt tai būtų prasmingiausias čia žuvusių genocido aukų atminimas ir tvirčiausias tiltas, jungiantis mūsų valstybes, tautas ir jų žmones.”

www.president.lt

VIENYBĖS IDĖJA – BENDRA LATVIJOS IR LIETUVOS STRATEGIJA?

Kaune įvyko pirmasis dviejų valstybių forumas. Jį pradėjo Lietuvos prez. V. Adamkus šiais žodžiais:

“Sveikinu Jus visus susirinkusį į šį pirmąjį Lietuvos ir Latvijos forumo susitikimą. Širdingai sveikinu Jus, ponias Prezidentę, ir vėl lankantis Lietuvoje. Man tikrai be galo labai malonu, kad Baltų vienybės dieną esame drauge ir kartu pradėdami šį mūsų sambūrį.

Mūsų tautų vienybės idėja nėra nauja. Dar prieš 82 metus Lietuvos ir Latvijos šviesuoliai pasiūlė įkurti lietuvių ir latvių vienybės draugiją. Jau tada buvo jaučiamas artimų ir bičiuliškų santykių poreikis, jau tuomet mūsų intelektualai suvokė Lietuvos ir Latvijos partnerystės reikšmę ir svarbą.

Skaudi XX amžiaus istorija

savaip pakreipė tarpukariu kilusį mūsų tautų suartėjimo sąjūdį. Per penkis okupacijos dešimtmečius Lietuvai ir Latvijai teko sunki dalia: kovojome ne tik dėl laisvės, nepriklausomybės, bet ir dėl teisės vadintis lietuviu ar latviu, dėl teisės kalbėti gimtąja kalba ir puoselėti baltiškąją tapatybę.

Ši kova tik dar labiau užgrūdino mūsų vienybės idėją. Kartu stovėjome Baltijos kelyje, kartu Sausio 13-osios dvasia gynėmės nuo sovietinių tankų. Į NATO ir Europos Sąjungą taip pat įžengėme kartu. Tikiu, kad drauge stovėsime ir XXI amžiaus iššūkių akivaizdoje, bendromis jėgomis spręsimė naujausius pasaulinius ir regioninius uždavinius.

Šis Forumas tik patvirtina, jog Lietuvos ir Latvijos vieny-

bės poreikis neišgalvotas – jis tikras ir realus. Kuo labiau mūsų valstybės auga, kuo labiau stiprėja, tuo svarbiau atsigręžti vieniems į kitus ir rasti bendrą kalbą. Šiandien matome sveikintinas kultūros žmonių pastangas atkreipti visuomenės dėmesį į Lietuvos ir Latvijos santykių būklę. Ir būtų didžiulė klaida į tai numoti ranka. Mes puikiai suvokiame, kiek dar daug mūsų bendravime neišnaudotų bendradarbiavimo galimybių.

Atsivėrus sienoms, šimtai tūkstančių mūsų piliečių pasklido po visą pasaulį. Lietuvį ar latvį šiandien galima sutikti Londone, Dubline, Briuselyje, Madride. Mūsų piliečiai ištroškę naujų išpūdžių, naujos patirties, platesnio pažinimo.

(Nukelta į 9 ps1.)

LIETUVA SKAIČIUOJA NAIKINTUVO AVARIJOS NUOSTOLIUS

Vilnius, rugsėjo 23 d. (ELTA). Pradėta skaičiuoti žala, kurią patyrė įvairios Lietuvos institucijos, likviduodamos mūsų šalies teritorijoje nukritusio Rusijos naikintuvo avarijos padarinius, teigia generalinio prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis.

Dalyvaudamas Seimo Valsybės saugumo ir gynybos komiteto posėdyje, kuriame svarstytos Rusijos naikintuvo avarijos aplinkybės, G. Jasaitis sakė, kad įvairioms valstybės institucijoms išsiųsti paklausimai apie tai, kokių išlaidų turėjo mūsų žinybos, lokalizuodamos avarijos padarinius ir tir-damos ją. Anot generalinio prokuroro pavaduotojo, taip pat skaičiuojama žala, kurią patyrė žemės ūkio bendrovių savininkai ir aplinkiniai žmonės.

G. Jasaitis teigimu, tirama, kokią žalą patyrė Priešgaisrinės apsaugos departamento pareigūnai, atvykdami į įvykio vietą, gesindami gaisrą. Taip pat skaičiuojamos Krašto apsaugos ministerijos išlaidos saugant įvykio vietą, atliekant kasinėjimo darbus bei transportuojant detales, ir policijos pareigūnų patirtos išlaidos tiriant įvykį ir saugant įvykio vietą.

Generalinio prokuroro pavaduotojas teigia, kad civilinis ieškinys, kaip numatyta Baudžiamojo proceso ir Civilinio proceso kodeksuose, turės būti pagrįstas konkrečiais duomenimis, kurie patvirtintų žalos arba išlaidų dydį. Kartu G. Jasaitis abejoja, ar šiuo atveju galima kalbėti apie moralinės žalos kompensacijas.

Anot pareigūno, civilinis ieškinys būtų pareikštas Rusijos gynybos ministerijai ir jų atstovas turėtų baudžiamojoje byloje atstovauti Rusijai. "Jeigu baudžiamasis procesas būtų nutrauktas, tokiu atveju galimi du variantai - arba žalos atlyginimo klausimas sprendžiamas civilinio proceso tvarka, arba tarpvyriausybinių derybų

būdu. Kadangi orlaivis priklauso Rusijos Federacijos gynybos ministerijai, atsakovas turėtų būti ministerija", - sakė G. Jasaitis.

Jis skeptiškai įvertino moralinės žalos atlyginimo klausimą ir kalbas apie pasikeitimą procesiniais įtariamaisiais - kad pilotas Valerijus Trojanov būtų išteistas į kurį nors kitą Rusijoje esantį įtariamąjį.

"Tai yra nesąmonė. Teoriškai galime mąstyti apie tokį variantą, jeigu V. Trojanov būtų nuteistas realiu laisvės atėmimu ar atliktų bausmę. Tada jis turi teisę prašyti, kad bausmės atlikimas būtų perkeltas į Rusijos Federacijos laisvės atėmimo vietą, bet pasikeitimas išteisminio tyrimo metu įtariamaisiais yra visiškai neįmanomas", - sakė G. Jasaitis.

Generalinio prokuroro pavaduotojas pažymėjo, kad V. Trojanov baudžiamojoje byloje yra įtariamasis ir jam paskirta kardomoji priemonė - namų areštas - artimiausiomis dienomis neturėtų keistis. Kai specialistai pateiks išvadas dėl avarijos priežasties - ar tai buvo tyčiniai, ar netyčiniai veiksmai, - tada, anot jo, bus priimti ir procesiniai sprendimai dėl lakūno.

"Procesiniai sprendimai gali būti dviejų rūšių. Jeigu pakankamai surenkama įrodymų, patvirtinančių tai, kad buvo padaryta nusikalstama veika, surašomas kaltinamasis aktas ir byla perduodama teismui. Jeigu tokių duomenų nesurenkama, vadinasi, procesas nutraukiamas su visomis iš to plaukiančiomis pasekmėmis - V. Trojanov yra laisvas",- aiškino galimus sprendimus G. Jasaitis.

Paklaustas, kiek gali užtrukti "juodosios dėžės" šifravimas, remdamasis specialistų prognozėmis G. Jasaitis sakė, kad kitą savaitę rezultatai turėtų būti gauti. "Tai reiškia, kad procesas arba baudžiamoji byla neturėtų ilgai tęstis", - sakė G. Jasaitis.

PREZIDENTAI APTARĖ DVIŠALĮ BENDRADARBIAVIMĄ

Kaunas, rugsėjo 21 d. Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus Kaune pietaavo su Latvijos Respublikos prezidentė Vaira Vike-Freiberga. V. Adamkus ir V.V. Freiberga dalyvavo Lietuvos ir Latvijos forumo suvažiavime. Susitikime buvo kalbėta apie dvišalį ir regioninį bendradarbiavimą, būtinybę plėtoti strateginę partnerystę. Prezidentai aptarė ir tarptautines problemas.

Latvijos prezidentė lankėsi istorinėje Kauno Prezidentūroje. M. K. Čiurlionio muziejus šia proga surengė ekspoziciją,

kurioje buvo eksponuojami prieškarinio Lietuvos ir Latvijos sportinių varžybų prizai, 1937 m. Rygoje vykusio Europos krepšinio čempionato nugalėtojos – Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės – sidabrinė lėkštė. Parodoje pateikiama daug eksponatų, liudijančių glaudžius prieškarinio Lietuvos ir Latvijos santykius.

V.V. Freibergai buvo įteikta dovana – į anglų kalbą išverstos knygos: Balio Sruogos "Forest of the Gods" ir Kazio Pakšto "The Baltoscandian confederation".

www.president.lt

RUSIJA IR LIETUVA: AR GALIME GYVENTI DRAUGIŠKAI?

Incidentas su Rusijos naikintuvu "Su-27" nuo techninio pobūdžio ginčų pamažu perauga į politines batalijas. Rusijos gynybos ministerija ir politikai iš aukšto žvelgia į nykštukinės Baltijos valstybės įtarinėjimus ir drąsius pareiškimus, atliekant avarijos aplinkybių tyrimą.

Rusijos žiniasklaida sarkastiškai vadina savo komentarus: "Su-27" nukrito specialiai...", "Lietuva grasina Rusijai juoda dėže", "Rusija iš anksto suplanavo "Su-27" katastrofą".

Karščiausiai "apsižodžiuota", kai Rusijos gynybos ministerija pareiškė, jog, kaip numato tarptautinė jurisdikcija, lėktuvo nuolaužos ir lakūnas turi būti gražinti Rusijai, nes nepažeidė tarptautinių skrydžių taisyklių. Rusijos diplomatai netgi įteikė atitinkamą notą. Lietuvos užsienio reikalų ministerija per Rusijos ambasadą Vilniuje pareiškė protestą dėl mėginimų diskredituoti Lietuvą kaip NATO narę.

Krašto apsaugos ministras G.Kirkilas, iš pradžių teigęs, kad lėktuvo katastrofa yra nelaimingas atsitikimas, dabar išdrąsėjo ir kalba apie iš anksto suplanuotą akciją. "Visko gali būti, turint galvoje mūsų kaimynų įpročius", mįslingai sakė ministras, nors vėliau savo žodžius jis paneigė. Kad tokie "įpročiai" gali virsti politinėmis pretenzijomis ar net atvira agresija, patvirtina senesnė ir netolima istorija. O žinomas rusų politologas Viktor Ožyč, dažnai reiškiantis Kremliaus nuotaikas, interneto tinklapyje "Regnum.ru" multiplikacinio filmuko stiliumi perspėja: "Lietuviai, gyvenkime draugiškai..." Tad kas gi nenori gyventi draugiškai?

Sąmoningai ar ne, bet, kai kurių rusų apžvalgininkų nuomone, Maskva Vilniui sudarė puikią galimybę sukelti tarptautinį skandalą. Tiesa, Vakarų politikai, spauda, Briuselis ir Vašingtonas kol kas vengia veltis į šį skandalą ir tarsi iš šalies stebi propagandinę dvikovą. Bet Rusijos argumentai atrodo silpni. Ji niekaip negali paaiškinti visuomenei, kodėl "Su-27" taip toli įsiskverbė į Lietuvos teritoriją. Tuomet avarijos aplinkybes ima aiškinti įvairūs ekspertai, dar labiau supainiojantys situaciją. Kurgi painiava?

SKRIDO

Iki šiol netišku, kiek lėktuvų skrido kartu su sudužusiu Lietuvoje. Iš pradžių Rusija pranešė, kad karinį oro uostą prie Sankt Peterburgo paliko aštuonių naikintuvų eskadrilė. Pasakui jų liko septyni, o prie jų dar

prisijungė tolimo radiolokacinio sekimo žvalgybinis lėktuvas "A-50". Pirmadienį Rusijos generolai pareiškė, kad iš viso buvo 5 lėktuvai: "A-50", du Su-24 ir du "Su-27".

Eskadrilė sukėlė skandalą ir Estijoje: gavusi leidimą skristi per jos teritoriją, išilgai jos teritorinių vandenų, rusų lakūnai išjungė transponderius – prietaisus, kurie automatiškai perduoda visą skrydžio informaciją į Žemę. Talinas pareiškė, kad tokie lėktuvai gresia civilinės aviacijos skrydžiams. Maskva vėl atkirto: skrydžių neutralia teritorija metu navigaciniai prietaisai gali būti išjungti. Taip ir netišku, kas teisus...

PAKLYDO

Oficialiai teigiama, kad sugedo "Su-27" navigacinė įranga. Kol nebaigtas tyrimas, su tuo sutinka ir Vilnius. Kas atsitiko per tas 20 minučių iki katastrofos, dabar verda ginčų katilė. Rusų ekspertai mano, kad šio lėktuvo navigacinė aparatūra labai patikima, keliskart dubliuota ir šiaip sau sugesti negali. Tad kodėl gi lakūnas negalėjo nei susisiekti su žeme, nei su eskadrilės bendrais, nei pats nustatyti, ar po juo šaltas Baltijos vanduo, ar lietuvio ūkininko pasėlių laukas. Įspūdis toks, kad 6-osios karinių oro pajėgų vadovybė į Kaliningradą išsiuntė "kukurūzniką", ironiškai rašo "Lenta.ru" komentatorius P.Aksionov.

Specialistai taip pat mano, kad lakūnas prie jūros kranto nusileisti galėjo žemai, ir jo neužfiksavo radarai. Klausimas: ar jis tai darė sąmoningai ar dėl gedimo? O Rusijos gynybos ministerijoje iškelta dar viena versija: esą majoras V. Trojanov nemoka anglų kalbos ir nesuprato NATO dispečerių, kurie bandė pakoreguoti jo lėktuvo kursą link Kaliningrado. Bet dispečerinė tarnyba priklauso Lietuvai, o lietuviai, kaip žinome, puikiai moka ir rusiškai.

Jeigu navigacinė įranga ir sugedo, lakūnas turėjo įjungti nelaimės signalus, sukti ratus vietoje, kol sudegins kurą, o paskui katapultuotis. "Su-27" ima nuo 5270 iki 9400 litrų degalų, kuriais galima nuskristi 3680 kilometrų, tai yra Nuo Sankt Peterburgo iki Ispanijos.

NUKRITO

Neva paklydęs V.Trojanov, nepriskridęs Kauno maždaug 50 km, apsuko keletą ratų virš Plokščių kaimo laikų – gal norėdamas sudeginti visą kurą, gal rinkdamasis atvirą be žmonių vietą - katapultavosi, sėkmingai nusileido ir netrukus

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus priėmė Krašto apsaugos ministrą Gediminą Kirkilą, kariuomenės vadą generolą majorą Valdą Tutkų, Krašto apsaugos ministerijos Gynybos štabo viršininką brigados generolą Vitalijų Vaikšnorą ir Užsienio reikalų ministerijos sekretorių Albiną Janušką.

Džojos Barysaitės nuotr.

RUSIJOS NAIKINTUVO VIETOJE RASTA DAR VIENA KOVINĖ GALVUTĖ

Vilnius, rugsėjo 22 d. (ELTA). Rugsėjo 22 d. Rusijos naikintuvo avarijos vietoje rasta dar viena kovinė galvutė. Iš viso dabar yra rastos trys raketos, buvusios sudužusiame orlaivyje, praneša Krašto apsaugos ministerija. Lietuvos tarpžinybinė komisija, siekdama kuo greičiau išsiaiškinti naikintuvo avarijos priežastis, ėmėsi maksimalių apsaugos priemonių ir atnaujino kasinėjimo darbus Rusijos naikintuvo avarijos vietoje.

“Oficialus Rusijos atsakymas apie naikintuve buvusias kitas pavojingas žmonių sveikatai ir aplinkai medžiagas vis dar negautas, bet komisija priėmė sprendimą atnaujinti kasinėjimo darbus, nes nori kuo greičiau išsiaiškinti įvykio aplinkybes ir surasti ketvirtąją raketą, kuri, Rusijos įgaliotojo atstovo generolas majoras Sergej Bainetov teigimu, buvo naikintuve”, – sakė komisijos vadovas brigados generolas Vita-

lijus Vaikšnoras.

Tuo tarpu Radiacinės saugos centras, atlikęs lėktuvo avarijos vietoje atrasto jonizuojančiąją spinduliuotę skleidžiančio metalo spektrometrinius tyrimus, nustatė, kad šis metalas yra nuskurdintas uranas, kurio sudėtyje yra 0.28% ²³⁵U ir 99.72% ²³⁸U.

Nuskurdintas uranas padengtas apsauginiu rausvos spalvos metalo sluoksniu, rašoma Sveikatos apsaugos ministerijos pranešme spaudai. Gamtoje uraną sudaro du radionuklidai: uranas - ²³⁵ ir uranas - ²³⁸. Nuskurdintu laikomas toks uranas, kuriame urano - ²³⁵ koncentracija yra mažesnė, nei gamtiniame urane.

Dėl savo didelio tankio (urano tankis 1.65 karto didesnis už švino tankį) nuskurdintas uranas dedamas į artilerijos sviedinių, kovinių raketų galvutes. Tokiais atvejais jis naudojamas dėl jo didelio tankio, siekiant padidinti griaunamąją galią.

Juščenkai per "oranžinę" revoliuciją.

Nuskambėjo ir priekaištai dviejų iš keturių Lietuvos padangę saugančių NATO naikintuvų “F-4” pilotams iš Vokietijos: nors jie sienos pažeidėją perimti pakilo greičiau numatytų 15 minučių, tačiau "Su-27" jau buvo spėjęs trinkelėti į žemę. Rusijos žiniasklaida praneša, kad NATO Vilniui atkirto, jog radarai yra Lietuvos dispozicijoje, būtent lietuvių dispečeriai laiku nesugebėjo nustatyti įsibrovėlio, o ir amerikietiška radiolokacinė įranga yra pasenusi...

KAS DABAR BUS?

Ogi nieko. Propagandinis

šurmulys, kokių buvo jau daug, išblės, komisijai dar nesuspėjus paskelbti savo išvadų. Rimtam politiniam valstybiniam konfliktui nėra pagrindo. Bet nuosėdų liks, kol jos nepasieks, kaip istorijoje jau būta, kritinės masės. Šis incidentas taps gera pamoka ne Rusijai, o mums, Lietuvai, ir mūsų sąjungininkams Briuselyje. NATO skydas, jei jau patikėjome juo pridengti mūsų galvas, turi būti patikimas, ne skylėtas ir visada laiku išsiskleidžiantis. Kitaip – mus nuolat permerks nemalonus propagandinis lietus iš Rytų, o tuomet – jau netoli ir liga...

Politikos apžvalgininkas Česlovas Iškauskas, www.delfi.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS GARBĖS GENERALINIO KONSULO VYTAUTO ČEKANAUSKO KALBA TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIME

II.

1920 m. gegužės mėn. 15 d.
I Sesijos Pirmasai posėdis

Posėdį atidarė Valstybės prezidentas A. Smetona. Štai kelios ištraukos iš jo pasakytos kalbos: “*Gerbiamieji Steigiamojo Seimo nariai: man yra lemta pirmam iš Lietuvos piliečių sutikti ir pasveikint Lietuvos išrinktuosius atstovus, man pirmam tenka garbės laikinosios, ligšiolinės Valdžios vardu pasakyt Jum: sveiki susirinkę.*

Ši diena Lietuvai yra visų prakilniausia: susilaukėm šios valandos, kada tautos valia, buvusi ilgus amžius prislėgta, suvaržyta, vėl iškilo ir susidėjo į stiprų aiškų vieneta.

Vilniaus Seimas 1905 metais garsiai viešai pareiškė, jog niekam kitam neseka Lietuvos ir lietuvių tautos vardu kalbėti ir bet kas daryt, kaip tik pačiai tautai, pačiai krašto visuomenei. Tat jau buvo išbudinta tautos sąmonė, tat jau buvo atgautos apmirusios sielos žadas, tat jau reiškiamasis Lietuvos noro gyvent savarankiu savitos valstybės gyvenimu.

Ši valanda iškilinga: ji yra daugelio metų ruošos ir pasiukojimo žygių vaisius.

Laikinosios Valdžios uždavinys yra baigtas. Valstybės Taryba, Valstybės Prezidentas, Ministerių Kabinetas, Valstybės Kontrolė, Vyriausiasis Kariuomenės Vadas, atvedę Lietuvą lig Steigiamojo Seimo, šiandien visi pasitraukia ir atiduoda tam aukštajam susirinkimui visą krašto valdymą. Laikinoji Valdžia palieka sudarytą valdymo aparatą su visais išsišakojusiais organais, įsteigtą ginkluotą pajėgą – kariuomenę, patvarkytus šalies finansus, sudarytus politikos ir ūkio santykius su svetimom Valstybėm, žodžiu sakant – sudarytą nepriklausomos Valstybės faktą. Tai ji palieka išrašytą įžangos lakštą naujajai Lietuvos istorijai. Steigiamajam Seimui tenka skleist toliau jos lapai ir toliau rašyt, tenka sutvirtint padėtieji Valstybės pagrindai ir jie išvesti.

Atiduodama valdymą Steigiamajam Seimui laikinoji valdžia linki kuo didžiausios kloties jo darbam, geidžia, kad Steigiamojo Seimo nariai, išrinkti Lietuvos visuomenės valia, tęsėtų įvykdyt jos troškimus, geidžia, kad jam darbuojantis stiprėtų ir išgalėtų Lietuvoj visos piliečių dorybės, kurios yra reikalingos, kuriant nepriklausomą valstybę ir ją saugojant nuo priešininkų.”

Seniausios Steigiamojo Seimo atstovės Petkevičaitės kalba. Pagal priimtą paprotį,

Seimui pirmininkauti yra kviečiamas vyriausias amžiumi Seimo narys. Šiuo atveju ta garbė rašytojai Petkevičaitei.

Savo kalboje, paminėjęs ilgą ir sunkų tautos kelią kol buvo prieitas laisvės slenkstis, ji toliau kvietė visus į vieną bendrą darbą, tuos, kuriems yra pavesta rašyti naują istorijos lapą. Apgailėstavus, kad dar daug fronto juosta atskirtų mūsų brolių, kvietė prisiminti visus – nepamiršti karo išblaškytų aukų, išrautų iš savo namų bei kapuose gulinčių toli nuo savųjų.

Ragino stengtis patikinti visiems valstybės gyventojams lygias piliečio teises, visuomet prisimenant, kad mūsų priešų dar nestinga. Jie uoliai seka mūsų darbus ir kiekviena proga yra pasiruošę mus žeminti prieš vakarų Europą.

Mes puikiai suprantame, kalbėjo ji, jog dabar tautos likimas yra mūsų rankose. Mes kaip tauta turime pasitikėti saviimi, savo jėgomis. O mes atstovai dirbdami savo didįjį darbą nei vienai akimirksniui nepamirškime, jog esame savo krašto žmonių valios vykdytojai. Todėl ir dirbkime taip kaip jie, kurie mus čia siuntė, reikalauja.

Dar po keletos sveikinimų žodžiu buvo padaryta trumpa 10 minučių pertrauka po kurios buvo išrinktas ir sutiko būti Steigiamojo Seimo pirmininku Aleksandras Stulginskis.

Steigiamojo Seimo Pirmininko A. Stulginskio kalba ir pasiūlymas. Šis, padėkojęs už jam suteiktą pasitikėjimą vadovauti Steigiamajam Seimui ir, prisiminęs aukas sudėtas ant Tėvynės aukuro, pasidžiaugė įvykusiais rinkimais, kuriuose dalyvavo daugiau kaip 90% šalies gyventojų tuo parodant žmonėse išsivysčiusią politinę sąmonę. Balsavimo rezultatai parodė, kad Lietuva nėra tautų mišinys tačiau ir mažumoms turės būti užtikrintos tautinės teisės. Patikinęs, kad Steigiamasis Seimas stropiai prižiūrės valdžios organų veiklą atkreipė dėmesį į įvairias Lietuvos ūkio šakas kurioms bus reikalinga valstybės parama.

Gi tarp konkrečių Steigiamojo Seimo darbų pirmuoju darbu turėtų būti Lietuvos nepriklausomybės skelbimas. Jis pasiūlė, kad Steigiamasis Seimas visu savo autoritetingumu turi pasauliui pareikšti, kad Lietuva yra nutraukus visus valstybinius ryšius, kuriais ji buvo kadaise sujungta su kitom valstybėm; *Steigiamasis Seimas*

taria Lietuvą esant atstatyta, kaip nepriklausomą valstybę.

Tuo reikalu buvo pasiūlyta rezoliucija kurią Steigiamasis Seimas buvo paprašytas priimti atsistojimu. Deklaracijos tekstas trumpas ir aiškus dalinai pakartojantis Vasario 16-tos akto žodžius.

Lietuvos Valstybės nepriklausomybės Proklamacijos.

“Lietuvos Steigiamasis Seimas, reikšdamas Lietuvos žmonių valią, proklamuoja esant atstatytą Nepriklausomą Lietuvos Valstybę, kaipo demokratinę respubliką, etnologinėm sienom ir laisvą nuo visų Valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitom valstybėm”

Deklaracija priimta vienbalsiai po ko atstovai sugiedojo Lietuvos himną.

Pirmininkaujančiam pranešus, kad Steigiamasis Seimas nesuskubo sudaryt naujos vykdomosios valdžios, buvo paprašyta įgalioti Valstybės Prezidentą, Ministerių Kabineta, Valstybės kontrolę ir Vyriausiąjį Karo Vada palikti eiti savo pareigas, kol Steigiamasis Seimas nurodys, kam privaloma pavesti tolimesnis pareigų ėjimas. Pasiūlymas buvo priimtas.

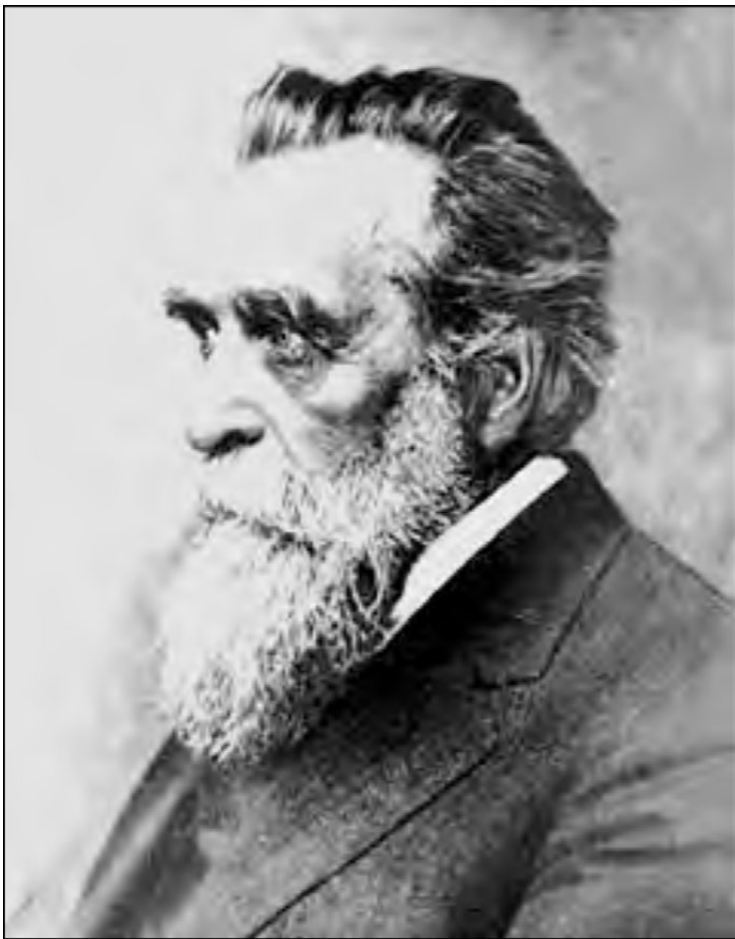
Tuo baigėsi Steigiamojo Seimo atidarymo dalis po ko nuotaikingai dirbti nusiteikę tautos rinkti atstovai pradėjo ilgą ir atsakingą darbą – dėti pamatus nepriklausomos valstybės augimui ir klestėjimui.

J. Tumas-Vaižgantas apie šią dieną taip pasakė: *1920 metų gegužės 15 d. liks ir privalo likti mums atmintina; ne mažiau atmintina, kaip vasario 16 diena, kada buvo Lietuvos nepriklausomybė paskelbta.*

Seimo darbų santrauka.

Per du su puse metų Steigiamasis Seimas turėjo 257 posėdžius. Paskutinis posėdis įvyko 1922 m. spalio mėn. 6 d. Tą dieną Seimui pirmininkaujantis prezidentas A. Stulginskis (1920 06 19 Steigiamajam Seimui priėmus laikinąją Lietuvos valstybės konstituciją, kurios 9 straipsnyje numatė, kad Steigiamojo seimo pirmininkas eina valstybės prezidento pareigas, A. Stulginskis tapo valstybės prezidentu, kuriuo išbuvo iki 1926 06 07) Steigiamojo Seimo 1-os sesijos paskutinį posėdį užbaigė dėkodamas visiems už bendrą ir sėkmingą darbą vykdant tautos pavestus uždavinius, pasidžiaugė kad Lietuvą *de jure* pripažino jau daugumą pasaulio valstybių, tapo Tautų sąjungos nare. Tarp didelių istorinės reikšmės darbų buvo paminėta parengimas Konstitucijos, pravedimas žemės reformos ir įvedimas stiprios savo valiutos.

Deja, liko ir svarbių neatliktų darbų kurie dėl ne mūsų

Valstybinės filharmonijos rūmuose greitai bus pastatytas paminklas Lietuvos patriarchui ir Didžiojo Vilniaus Seimo iniciatoriui Jonui Basanavičiui. Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisija tautos švietėjui skirtu paminklu siekia paminėti Didžiojo Vilniaus Seimo 100-metį.

kaltės negalėjo būti įgyvendinti. Tai Vilniaus ir Mažosios Lietuvos klausimai. Buvo išreikšta viltis, kad ir šie reikalai su laiku bus išspręsti mums pageidaujama prasme.

Savo žodį Steigiamojo Seimo pirmininkas baigė linkėdamas, “Tegu mūsų pradėtasai triušas sudarys iš tikro tą nepajudinamą pamatą, ant kurio sėkmingai vystysis, augs ir bujos mūsų tautos bei valstybės gerovė per ilgų ilgiausius metus.”

Posėdis baigėsi 3 val. ryto prieš tai net du kartus tarp plovimų ir ovacijų sugiedant Lietuvos himną.

* * *

Žiūrint iš tolimesnės laiko perspektyvos, akylesnis stebėtojas gali išvesti paralelę tarp šių dviejų istorinių įvykių ir dar visai netolimos praeities, kai lietuvių tauta vedė žūtbutinę kovą prieš sovietinį okupantą siekdama laisvės ir nepriklausomybės. Pasirodo, kad istorija kartojasi ir ne vien tik tiems kurie jos neskaito, bet ir tiems kurie ją kuria. Istorija tai nuolat veikianti mokykla kurios žinios niekuomet nesensta, kurios pamokos neužmiršamos. Tautos praeitis mums potyliai šnabžda kokiais buvo mūsų protėviai ir verčia susimąstyti kokiais mes esame šiandien. Ar dar liko mummyse to patriotiškumo ir meilės savam kraštui kokį mes jam rodėme prieš 15 metų, ar kokį jam rodė mūsų protėviai prieš 100 metų? Ar mums Lietuva dar yra mūsų TĖVYNĖ, ar tik šalis, kurioje yra ar liko mūsų šaknys?

Kas būtų įvykę, jeigu po Lietuvos valstybės atkūrimo 1918

metais per 300,000 lietuvių (tiek jų dabar skaičiuojama yra Airijoje, Ispanijoje, Anglijoje, Vokietijoje ir JAV) būtų išvykę į svetimus kraštus geresnio duonos kšnio ieškodami?

Šią savaitę spaudos pranešimuose iš Lietuvos skaitau, jog Airijoje įvyko pirmas ten gyvenančių lietuvių suvažiavimas į kurį atsilankė ir keletas Lietuvos politikų. Yra skaičiuojama, kad vien tik Airijoje jau gali būti apie 100,000 mūsų tautiečių. Ten pravesta apklausa parodė, kad trečdalis jų visai neketina grįžti į Lietuvą, kitas trečdalis – grįžtų tik pagerėjus ekonominei situacijai ir pakeitus užsienyje uždirbtų pinigų apmokestinimą, ir kitas trečdalis – grįžtų tik praleisti dalį laiko Lietuvoje.

Skaudu kai paskambina į konsulatą Lietuvos pilietis ir gana drąsiai pareiškia, kad jis neseniai atvyko į šį kraštą – taigi jau yra “amerikonas” ir nori žinoti kaip jis gali atsakyti turimos Lietuvos pilietybės!

Quo Vadis, Lietuva? Ar mes, kaip tauta, jau esame pasmerkti mirti? Ar ne laikas grįžti į mokyklos suolą ir dar kartą perskaityti istorijos knygas; istorijos, kurią savo krauju rašė mūsų tėvai bei protėviai ir pagaltoti, ką reiškia pasakymas, kad *mes mirėme, kad jūs galėtumėte laisvi gyventi.*

Prieš 100 metų Didžiojo Vilniaus Seimo dalyviai žinojo kokios Lietuvos jie norėjo.

Prieš 85 metus Steigiamasis Seimas žinojo kokios Lietuvos jos gyventojai norėjo ir bandė su jų pagalba tai atsiekti.

Šiandien gi klausimas lieka ne kokios Lietuvos mes norime, bet kas tai padarys.

PRASIDĖJO DIRVOS VAJUS

Visiems *Dirvos* prenumeratoriams bei skaitytojams buvo išsiųsti loterijos bilietai su prašymu juos išplatinti. Loterijos tikslas yra padidinti kapitalą, kuris yra labai reikalingas *Dirvos* leidybos kasdieninių išlaidų padengimui.

Dėkojame visiems, kurie jau atsiliepėte. Skatiname visus išbandyti laimę, gražinti šakneles ir pagal išgales pridėti auką.

Loterijos traukimas 2005m. lapkričio 1-mą dieną.

“Vilties” draugijos valdyba, Dirvos leidėjai

LIETUVIŲ FONDO VEIKLA

Lietuvių fondo vadovybė jau trečią kartą šiais metais pakvietė mūsų spaudos atstovus atvykti į Lemontą, kur Pasaulio lietuvių centro patalpose turi savo įstaigą, kad informuotų apie LF tarybos nutarimus ir ateities veiklą. Ši spaudos konferencija įvyko rugsėjo 14 d.

Dalyvavo LF Tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas, Valdybos pirmininkė Sigita Balzekienė, Kontrolės komiteto pirm. Algirdas Saulis, Fondo įstaigos vedėja Laima Petrolionienė ir LF spaudos vadovas Edvardas Šulaitis, kuris ir pradėjo pokalbį su žiniasklaidos atstovais. *Draugo* dienraštį atstovavo jo vyr. redaktorė Danutė Bindokienė, *Tėviškės žiburiams* ir *Margučio II* radijui Aldona Šmulkshtienė, *Lietuvių balsui* redaktorius Vytautas Radžius, *Dirvai* rašyti buvo pakviestas Stasys Džiugas, *Amerikos lietuviui* Kęstutis Šalavėjus, *Lithuanian Heritage* žurnalui jo leidėjas ir redaktorius Valentinas Ramonis ir *Bičiulystei* Algirdas Vitkauskas.

Konferenciją pradėjęs E. Šulaitis, pakvietė prabilti LF tarybos pirm. V. Kamantą. Padėkojęs žiniasklaidos atstovams už teikiamą spaudai informaciją apie Fondo veiklą, priminė, kad tęsiamas naujų narių vajas. Šiuo metu Fondas turi 8,279 narius, tačiau jų reikia daugiau, kad būtų pasiektas 20 milijonų dolerių kapitalas. Gal nauji nariai tuoj pat ir nesudės kelių milijonų dolerių, tačiau gali žymiai priartinti prie dvidešimties milijonų. Šiuo metu Lietuvių fondas turi 15-kos milijonų ir 900 tūkstančių dolerių kapitalą. Kai Lietuvai buvo įteiktas 1 mln. ir 300 tūkstančių, tai pagrindinis Fondo kapitalas sumažėjo. Į Fondo narius galima įsirašyti ir su maža pradine auka, kol bus pasiektas šimtas dolerių – tikrojo nario statusas. Tuo galėtų pasinaudoti jaunieji lietuviai, kuriems būtų sunku iš karto įmokėti šimtą dolerių.

Tarybos pirmininkas pranešė malonią žinią, kad dr.

Donatas Siliūnas įteikė Fondui padėkos lentelę, kurioje su puikiu įrašu dėkoja už gautą paramą Pasaulio lietuvių jaunimo rūmų statybai, kurie bus šalia to centro ir kuriame mūsų jaunimas galės sportuoti ir rengti kitus renginius.

Taip pat buvo pranešta, kad dr. Gediminas Balukas dėl sveikatos pasitraukia iš aktyvios Fondo veiklos. Jis yra vienas Lietuvių fondo steigėjų ir jam reiškiamas nuoširdi padėka už daugelio metų sumanų darbą.

Tačiau šį kartą pats įdomiausias, ir svarbiausias, buvo Kontrolės komiteto pirmininko **Algirdo Sauliaus** pranešimas. Buvo patikrinti 2005 metinio suvažiavimo įgaliojimai, kurie yra Fondo įstaigoje, ar nebuvo kokių nors prasižengimų ar klaidų. Juos patikrinus, nerasta bet kokių taisyklių pažeidimo. Pirmininkas pareiškė, kad:

1) palikimai sudaro didžiausią LF įnašų dalį, bet kadangi jų savininkai yra mirę, tai nerasta, kad įgaliojimai jiems siunčiami;

2) kiekvienam nariui yra suteiktas vienas balsavimo balsas narių suvažiavime, bet jei tas narys miršta, tai jo balsas gali būti perleistas kitam tos šeimos nariui;

3) Kontrolės komisija rado kelis netinkamai užpildytus įgaliojimus, bet sugadinti balsai neskaičiuojami ir visai nenaudojami;

4) Kontrolės komisija jokių prasižengimų, nesklaidumų dėl nariams siunčiamų įgaliojimų nerado.

Tuo būdu buvo galutinai išsklaidyti gandai ir abejonės, kad kas nors pasinaudoja mirusiųjų narių balsais. Jei kas nori savo įgaliojimą pervesti kitam, gali tai padaryti, bet reikia raštiško įgaliojimo ir turi gauti LF tarybos sutikimą.

Lietuvių fondo valdybos pirmininkė Sigita Balzekienė savo pranešime pateikė labai malonią žinią, kad šiais metais dr. Antano Razmos vardo premija – 25,000 dolerių pa-

Šv. Jurgio parapijos gegužinės dalyviai renkasi valgius.

G. Juškėno nuotr.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS 28-OJO SEIMO 2005 M. SPALIO 7-8-9 D. BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUJE D A R B O T V A R K Ė

PENKTADIENIS, spalio 7 d.

6:00 – 8:00 Susitikimas su svečiais ir atstovais

ŠEŠTADIENIS, spalio 8 d.

9:00 – 10:00 Registracija

10:00 – 12:00 Seimo atidarymas ir iškilmingas posėdis:

1. Matildos Marcinkienės, Seimo rengimo komiteto pirmininkės, sveikinimas,

2. Petro Bucho, Sąjungos pirmininko, žodis,

a) garbės prezidiumo sudarymas,

b) Seimo komisijų sudarymas.

skirta APPLE organizacijai, kuri rūpinasi ir padeda Lietuvos švietimui. Tai yra Amerikos pedagogų talka Lietuvos švietimo reikalams, kurie kiekvieną vasarą vyksta į Lietuvą ir atlieka labai gerą darbą švietimo srityje. Premija bus įteikta metiniame LF pokylyje lapkričio 5 d. Pasaulio lietuvių centro salėje. Švietimo premijos komisiją sudarė Sigita Balzekienė, pirmininkė, Stasė Petersonienė ir Dalilė Polikaitienė iš JAV ir Algirdas Monkevičius, Algirdas Grigonis ir Remigijus Motuzas iš Lietuvos. Kadangi prof. Zigmas Zinkevičius iš komisijos pasitraukė, tai jo vietoje sutiko būti Lietuvos mokslo ir švietimo ministras A. Motuzas.

Šioje konferencijoje paaiškėjo, kad spaudai dar nebuvo paskirta parama, kadangi posėdyje nebeužteko laiko. Tai bus padaryta spalio 25 dienos posėdyje.

Spaudos konferencijos yra naudingos ne tik pačiam Fondui, bet ir lietuvių visuomenei, kuri sužino tikras žinias iš Lietuvos fondo veiklos, kuris jau išdalijo daugiau negu trylika milijonų lietuvybei išlaikyti.

St. Džiugas

3. Himnai – Margarita ir Vaclovas Momkai

4. Invokacija – prel. Ignas Urbonas

5. Mirusiųjų pagerbimas – Irena Dirdienė, Sąjungos sekretorė

6. Sveikinimai

7. Gintaro Songailos, Lietuvių Tautininkų Lietuvoje pirmininko, paskaita

a) svečių pristato inž. Eugenijus Bartkus,

b) diskusijos.

12:00 – 1:30 Pietūs

1:30 – 4:00 Darbo posėdis I.

1. Darbo prezidiumo sudarymas

2. Pranešimai:

a) pirmininko Petro Bucho,

b) ižd. Oskaro Kremerio,

c) garbės teismo Antano Mažeikos,

d) kontrolės komisijos,

e) skyrių pirmininkų pranešimai,

f) pasisakymai dėl pranešimų

6:00 val. vak. “Dirvos” 90 metų sukakties proga iškilminga vakarienė.

Programą veda Dalia Sokienė.

a) kokteiliai,
b) vakarienė,
c) sveikinimai,
d) meninė dalis: solistė Nida Grigalavičiūtė, akomp. Ričardas Sokas
e) šokiai – groja Ričardas Sokas

SEKMADIENIS, spalio 9d.

10:30 Šv. Mišios Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

11:45 – 12:30 Darbo posėdis II.

1. Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos ateitis.

2. Rinkimai:

a) sąjungos pirmininko,
b) valdybos narių,
c) garbės teismo,
d) kontrolės komisijos.

3. Nutarimų komisijos pranešimas ir priėmimas.

4. Klausimai ir sumanymai.

5. Seimo uždarymas.

12:30 – 1:30 Pietūs

1:30 – 2:30 Tautinio kultūros fondo suvažiavimas,
2:30 “Vilties” draugijos suvažiavimas.

LIETUVIŲ FONDO ŽINIOS

Dainų šventei, kuri įvyks kitą metų vasarą, Lietuvio fondo Perno skirstymo komitetas paskyrė \$35,000 dol. kviečiame visus, kuriems rūpi lietuviška kultūra, lietuviška daina, jungtis į LF narių gretas, o jau esančius narius – savo įnašais stiprinti paramą lietuviškai veiklai. **Lina Lamanauskaitė** magistrą sturijuojanti Fondui rašo: “Jūsų parama yra didžiulis indėlis mano išsilavinimui ir pasiekimams...” ir už skirtą stipendiją dėkoja. Maloniai kviečiame visus, kuriems rūpi lietuviško jaunimo švietimas, savo indėliais jungtis prie LF. Mūsų adresas: **Lietuvių Fondas,**

CHICAGO, IL

Lietuvos Respublikos generalinis konsulatas praneša, kad lankytojai Čikagoje bus aptarnaujami: pirmadieniais nuo 9.00 val iki 12.00 val. ir nuo 12.30 val. iki 15.00 val.; antradieniais nuo 9.00 val iki 12.00 val ir nuo 12.30 val. iki 15.00 val.; trečiadieniais nuo 9.00 val iki 12.00 val ir nuo 12.30 val. iki 15.00 val.; ketvirtadieniais nuo 9.00 val. iki 12.00 val ir nuo 12.30 val. iki 15.00 val. Penktadieniais lankytojai generaliniame konsulate neaptarnaujami.

14911 127th Str., Lemont, IL 60439. Tel. 630-257-1616.

LIETUVA IR PASAULIS

Seimo ryšių su visuomene skyrius, atsisakęs į parlamento rūmus įleisti Rusijos valstybinės televizijos “Rossija” filmavimo grupę, išvelgia Rusijos žurnalistų bandymus apgauti Seimo tarnautojus. Šio skyriaus vedėjas Andrius Vaišnys teigia gavęs Rusijos žurnalistų prašymą patekti į Seimą be motyvacijos ir be nurodyto tikslo. “Sulaukiau atsakingo redaktoriaus skambučio iš Maskvos, kad esą grupė sutarusi dėl susitikimo, tik jis neva neprisimena, su kuo. Kai rusų žurnalistai atvyko į Seimą, jie paminėjo tariamai susitarę su krašto apsaugos ministru Gediminu Kirkilu kalbėtis apie Lietuvos teritorijoje nukritusį Rusijos lėktuvą, bet skyriaus darbuotojai išsiaiškino, jog tai netiesa: tartasi nebuvo”, - komentuoamas incidento aplinkybes *Eltai* sakė A. Vaišnys. Seimo ryšių su visuomene skyriaus vadovo pastebėjimais, ministro būtų tinkamiausia teirautis ministerijoje, o valstybinio Rusijos televizijos kanalo atstovai, “melu trūks plyš bandantys įeiti į Seimą, demonstruoja tokią pat nepagarbą, kuri atsispindi kai kuriuose politiniuose Rusijos žiniasklaidos reportažuose”.

NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer rugsėjo 23 d. pareiškė, kad, remiantis turima informacija, Rusijos lėktuvo Su-27 kritimą Lietuvoje galima kvalifikuoti kaip nelaimingą atsitikimą. Tuo tarpu Lietuvoje sudužusio rusų naikintuvo "Su-27" "juodąją dėžę" tikimasi dešifruoti iki rugsėjo 26 d.

Maskvos centre prie Lietuvos ambasados įvyko mitingas rusų lakūnui Valerij Trojanov, Lietuvos pareigūnų sulaikytam po lėktuvo Su-27 katastrofos, paremti.

Į Lietuvą atvykęs Izraelio prezidentas Moshe Katsav teigia, kad Antrojo pasaulinio karo metu prieš nacizmą kovoję lietuviai gali būti laikomi humaniškumo pavyzdžiu. Prezidentas Valdas Adamkus Izraelio vadovo Moshes Katsav akivaizdoje išreiškė apgailestavimą dėl kai kurių lietuvių dalyvavimo ir talkininkavimo naciams vykdant holokaustą.

Vilniaus kino centre "Coca-Cola Plaza" rugsėjo 23 d. įvyko kino premjera - buvo rodomas šimet sukurtas Algimanto Puišos filmas "Dievų miškas" rašytojo Balio Sruogos memuarų knygos motyvais.

Seime rugsėjo 23 d. įregistruoti įstatymų projektai, kuriais Vyriausybė įgaliojama nusipirkti visas Rusijos koncerno "Jukos" turimas "Mažeikių naftos" akcijas ir jas parduoti naujam savininkui, taip pat leidimą šiam sandoriui pasiskolinti iki 3 mlrd. litų.

Baltarusijos opozicija priekaištauja Vakarams, esą šie tik imituoja paramą paskutine Europos diktatūra vadinamai valstybei ir nesiima jokių efektyvių veiksmų. Tačiau kartu pripažįstama, kad permainas šioje šalyje gali įvykdyti tik patys baltarusiai, - tam esą pakanka peržengti savo baimę. Tokią nuomonę išsakė Baltarusijos opozicijos atstovai, dalyvaujantys Vilniuje vykstančiame seminare. Į jį atvykę NATO valstybių parlamentarai, kitų tarptautinių organizacijų, Baltarusijos opozicijos ir Lietuvos valdžios institucijų atstovai bei politologai diskutuoja, kaip galima paskatinti šios šalies demokratizavimo procesą. "Dėmesys Baltarusijai, rezoliucijos ir deklaracijos yra nuostabu, aš už tai balsuoju abiem rankomis. Bet šie sprendimai priimami be situacijos analizės, neišsiaiškinus paramos efektyvumo, - sakė Jungtinės piliečių partijos pirmininkas Anatolij Lebedka. - Kol kas efektyvumas lygus nuliui. Daugiau siekiama imituoti, kad jie mūsų nepamiršo".

Tuo tarpu Baltarusijos ambasada Lietuvoje pareiškė apgailestavimą, kad oficialūs Minsko atstovai nepakviesti į Vilniuje NATO Parlamentinės Asamblėjos (PA) iniciatyva surengtą tarptautinį seminarą Baltarusijos klausimais. Kaip teigiama rugsėjo 23 d. išplatintame Baltarusijos ambasados pranešime, "pasirinktas vienpusiškas seminaro formatas ir jo kryptis negali padėti gerinti santykius tarp Baltarusijos ir europinių bei euroatlantinių struktūrų". "Sprendžiant pagal dalyvių iš Baltarusijos sudėtį ir jų pranesimų tematiką, kyla didelių abejonių, ar NATO šalių parlamentarai ir seminaro svečiai gaus nešališką ir objektyvią informaciją apie Baltarusijos vidaus politinį gyvenimą, jos socialinį-politinį vystymąsi ir tarptautinius prioritetus. Tai, savo ruožtu, sukels neadekvatų ir iškreiptą padėties Baltarusijoje suvokimą, jos netikslius įvertinimus, kurie vėliau galbūt bus pateikti NATO valstybėse ir tarptautinėse organizacijose, bus tiražuojami žiniasklaidos priemonių", - rašoma pranešime.

Baltarusijos ambasada teigia "susirūpinusi ir tuo faktu, kad panašūs uždari renginiai tampa pagrindu rengti planus ir scenarijus, kaip "demokratizuoti" Baltarusiją iš išorės, taip pat naudojami pateisinti sankcijas ir apribojimus, kurie nukreipti prieš baltarusių liaudį".

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pasiūlė Latvijos Respublikos prezidentei Vairai Vike-Freibergai kartu suorganizuoti bendrą-vieningą veiklos strategiją. *Džojos Barysaitės nuotr.*

LIETUVA NE Viena KATASTROFOS AKIVAIZDOJE

Vilnius, rugsėjo 23 d. (Delfi). Lietuva nepaliktą viena tirti jos teritorijoje įvykusios Rusijos naikintuvo katastrofos, dėl šio incidento NATO atlieka atskirą tyrimą. Tai savo pranešime teigia JAV ambasadorius Lietuvoje Stephen Mull.

"Svarbu pabrėžti, kad Lietuva, kaip stipri ir patikima NATO sąjungininkė, nėra paliktą viena tvarkant šį incidentą. Be abejonės, šis incidentas rūpi NATO - atliekamas taip pat ir atskiras NATO tyrimas. Negaliu kalbėti Aljanso vardu, bet aš esu įsitikinęs, kad NATO artimai dirbs su Lietuvos atstovais, ištirs tyrimo rezultatus bei kartu iš šio tyrimo pasimokys", - pareiškė ambasadorius S.Mull.

Lietuva paprašė NATO pagalbos dešifruojant sudužusio

naikintuvo "Su-27" skrydžio duomenis užfiksavusius prietaisus. Krašto apsaugos ministro Gedimino Kirkilo teigimu, tokia pagalba bus suteikta.

JAV diplomatinės misijos Lietuvoje vadovas taip pat pagyrė Lietuvos valžios atstovus "už jų profesionalumą ir ramią reakciją" tiriant šį incidentą. Jis teigia, kad Lietuvos apsisprendimas bendradarbiauti su Rusija atliekant šį tyrimą turėtų padėti greitai ir atvirai išspręsti šį klausimą. Anot ambasatoriaus, JAV remia šias Lietuvos pastangas.

"Jungtinės Valstijos po savaitės perima oro patruliavimą. Mūsų vyriausybė didžiuojasi, galėdama imtis šios NATO atsakomybės - ginti mūsų sąjungininkių, Baltijos šalių, oro erdvę", - rašoma JAV ambasatoriaus pranešime.

Rugsėjo 30 d. JAV karinių oro pajėgų kontingentas su naikintuvais "F-16" perima NATO sankcionuotą Baltijos šalių oro erdvės apsaugos trijų mėnesių misiją iš ją baigiančių Vokietijos aviatorių.

Rusijos karinių oro pajėgų naikintuvas "Su-27", ginkluotąs keturioms "oras-oras" tipo kovinėmis raketomis, sudužo rugsėjo 15 dieną popietę Šakių rajone, pasienyje su Rusijos Kaliningrado sritimi, maždaug už pusšimčio kilometrų nuo Kauno.

Krašto apsaugos ministras Gediminas Kirkilas rugsėjo 23 d. pareiškė, kad nėra pagrindo manyti, jog "Su-27" sąmoningai pažeidė Lietuvos oro erdvę. Rusijos Gynybos ministerija atsiprašė Lietuvos dėl incidento ir pažadėjo atlyginti dėl jo patirtus nuostolius.

PAGRINDINIAI PRETENDENTAI Į "MAŽEIKIŲ NAFTĄ"

Rusijos dienraščio *RBC* kalbinti ekspertai teigė, kad pagrindiniai pretendentai į naujuosius "Mažeikių naftos" savininkus - "Lukoil", "Gazprom" ir TNK-BP. Jie įvardino ir dar neskeltą galimą pirkėją - "Surgutneftegaz". Investicijų bendrovės "Solid" analitikas Denis Borisov dienraščiui sakė, kad bendrovę galės įsigyti tik Rusijos kompanija - tai lemia logistikos tinklas, vedantis tik į Rusijoje išgaunamą naftą. Lietuvos Vyriausybė yra iškėlusį reikalavimą, kad investuotojas turi garantuoti nuolatinį naftos tiekimą. D.Borisov taip pat teigė, kad pagrindiniai pretendentai į "Mažeikių naftą" - "Lukoil", kuris laikosi strategijos didinti pajamų iš naftos produktų pardavimo dalį bendroje pajamoje, ir ketvirtoji pagal dydį naftos gavybos bendrovė Rusijoje "Surgutneftegaz". *Delfi*

EUROPA KRITIKUOJA TURKIJĄ

Europos Komisija priekaištauja turkams dėl jų teismo sprendimo atidėti konferenciją armėnų žudynių Osmanų valdomoje Turkijoje tema ir sako, kad tai yra provokacija, surengta iki derybų dėl Turkijos narystės Europos Sąjungoje pradžios likus mažiau nei dviem savaitėms.

"Teisinės motyvacijos nebuvimas ir šio sprendimo (priėmimas) iki konferencijos

likus dienai atrodo kaip dar viena provokacija", - rugsėjo 23 d. sakė EK atstovė Krisztina Nagy. Plėtros komisaras Olli Rehn anksčiau provokacija pavadino Turkijos planus patraukti baudžiamojon atsakomybėn rašytoją Orhan Pamuk, kuriam gresia iki trejų metų kalėjimo už pritarimą teiginiams, kad armėnai prieš 90 metų patyrė turkų vykdomą genocidą. *Delfi*

IŠ KAUNO SKRYDŽIAI Į LONDONĄ

Rugsėjo 23 d. Kauno oro uoste nusileido pirmasis Airijos pigių skrydžių bendrovės "Ryanair" orlaivis. Po trejus metus trukusių derybų Airijos bendrovė pradėjo iš Karmėlavos skraidinti į 50 kilometrų nuo Londono centro esantį Stanssted oro uostą.

Pigiai bus skraidinama kasdien, bilietas kainuos nuo 77 iki 140 litų.

Anot "Ryanair" atstovų, paskelbus apie naują maršrutą iš

Kauno į Londoną, per pirmąjį mėnesį bilietus rezervavo 7 tūkst. keleivių. Skrydžių šios kompanijos lėktuvais bilietus galima užsisakyti interneto svetainėje. "Ryanair" Šiaurės ir Baltijos regionų vadovo pavaduotojas Karl Hogstadius tikisi, kad naujuoju maršrutu per 2005-2006 metus skraidys apie 100 tūkst. keleivių. Keleiviai skraidinami "Boeing 737" ir "Boeing 800" orlaiviais, kuriuose yra po 189 vietos. *Delfi*

MININT 130-ĄJĮ GIMTADIENĮ – KAUNE GARSIAUSI M. K. ČIURLIONIO KŪRYBOS TYRINĖTOJAI

Prieš 130 metų, rugsėjo 22-ąją, gimė pasaulinio garso lietuvių dailininkas ir kompozitorius Mikalojus Konstantinas Čiurlionis (1875-1911). Rugsėjo 22 d. Kaune, Valstybiniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje, prasidėjo iškilaus kūrėjo 130-osioms gimimo metinėms skirta tarptautinė konferencija “Čiurlionio amžius”, mokslinį renginį papildė koncertai bei paroda.

M. K. Čiurlionio kūryba domimasi daugelyje šalių, tačiau tokių mokslininkų, kurie studijuoja šio itin talentingo menininko muziką ir tapybą, lygina ją su kitomis pasaulio meno tendencijomis ir asmenybėmis, yra labai nedaug. Į šią konferenciją atvyko bemaž visi žinomi M. K. Čiurlionio kūrybos tyrinėtojai. Dvi dienas vyksiančiame renginyje pranešimus skaitė hab. dr. prof. Antanas Andrijauskas, dr. Rasa Andriušytė-Žukienė, dr. Rimantas Janeliauskas, Darius Kučinskas, garsus pianistas, M. K. Čiurlionio vaikaitis Rokas Zubovas, taip pat svečiai iš Italijos, Prancūzijos, Anglijos, Vokietijos, Lenkijos, Rusijos ir JAV.

Pirmąją jubiliejinių renginių dieną vainikavo nemokamas koncertas Vytauto Didžiojo universiteto salėje. Jame skambėjo Kauno simfoninio orkestro ir Kauno valstybinio choro

atliekami M. K. Čiurlionio bei šiuolaikinių kompozitorių - J. Medinio, B. Kutavičiaus ir F. Bajoro kūriniai. Atlikėjams dirigavo pasaulinio maesto žvaigždė iš Anglijos George Kennaway, kuris taip pat skaitys pranešimą konferencijoje.

Rugsėjo 23 d. pavakare konferencijos dalyviai ir svečiai buvo pakviesti į vieno paveikslų parodos “M. K. Čiurlionis: Šv. Rokas” bei Artūro Baltėno fotografijų parodos “Čiurlionio keliu” atidarymą. M. K. Čiurlionio nutapytas paveikslas “Šv. Rokas” eksponavimui atvežtas iš Šakių rajono Kaimelio kaimo bažnyčios. Šis kūrinys bažnyčią puošia jau nuo 1907-ųjų, kuomet pats dailininkas jį tenai nugabeno. Manoma, kad šį legendomis apipintą paveikslą M. K. Čiurlionis nutapė 1907 metais Jurbarko bažnyčios užsakymu. Ilgą laiką šis darbas buvo nežinia kur dingęs. Apie jo egzistavimą daugelį metų buvo žinoma tik iš sesers Jadvygos Čiurlionytės prisiminimų. Tiesa, M. K. Čiurlionis nebuvo labai stiprus religinių siužetų tapytojas. Greta jo darbo parodoje išsiriكيuos “liaudiškių” Šv. Roko paveikslai.

Dalį vietovių, kurios yra aprašytos prisiminimuose, M. K. Čiurlionio laiškuose, kurios siejasi su jo kūrybos motyvais arba gyvenimu, aplankė ir užfiksavo fotografas A. Baltėnas.

Parodoje eksponuojami Lietuvos, Peterburgo, Varšuvos ir jos apylinkių vaizdai. Tai nėra dokumentinės fotografijos. Fotografas savo darbuose šiuolaikiškai žvelgia į aplinką, supusią garsų Lietuvos menininką. Vakare taip pat buvo pristatyta R. Zubovo kompaktinė plokštelė “Čiurlionis. Kūriniai fortepijonui 1896-1899. Studijų metų Varšuvos muzikos institute kūriniai”, pristatymo metu vyko koncertas.

Per 35 gyvenimo metus M. K. Čiurlionis sukūrė daugiau kaip 200 muzikos kūrinių ir apie 300 tapybos darbų, iš jų beveik niekas nebuvo parduota autoriui esant gyvam.

M. K. Čiurlionis gimė 1875 m. rugsėjo 22 d. Varėnoje. Polinkį į muziką jis paveldėjo iš tėvo vargonininko. M. K. Čiurlionis mokėsi Mykolo Oginskio orkestro mokykloje Plungėje, vėliau - Varšuvos bei Leipcigo konservatorijose. Tapęs pirmuoju profesionaliu lietuvių kompozitoriumi, muziką jis pradėjo vis labiau apleisti. Į dailę M. K. Čiurlionis pasinėrė

(Atkelta iš 4 psl.)

VIENYBĖS IDĖJA...

Šeimos, individo ar profesijos lygmeny mezgasi nauji transatlantiniai, transeuropiniai, transkontinentiniai ryšiai. Žinoma, tai pagirtina.

Tačiau, ar dažnas lietuvis, ar latvis turi nuoširdžių draugų Rygoje ar Vilniuje, Šiauliuose ar Jelgavoje, Panevėžyje ar Bauskėje, Zarasuose ar Daugpilyje? Ar globalizacijos skersvėjai neišblaškė mūsų minčių po pasaulį taip plačiai, kad savo baltiškosios prigimties apmąstymui ir puoselėjimui nebelieka nei laiko, kartais net ir noro? Maža to - kaip mes kalbame tarpusavyje? Kaip gi mes kalbame tarpusavyje? Deja, ne baltišškai! Gyvename lyg ir šalia, bet kartu – ir visai skirtinguose pasauliuose. Būtent tokių pašnekusių mūsų valstybių santykiuose trūksta labiausiai. Neizoliuokime savęs – tai neturi tapti problema nei mums, nei mūsų regionui. Kol vieni kitiems plačiau neatversime durų, kol nepajusime atsakomybės ne tik už savo, bet ir už kaimynų likimą, mūsų vienybė bus trapi ir pažeidžiama.

Džiugu šioje salėje matyti tiek daug iškilių asmenybių, kurios vienaip ar kitaip jau anksčiau pravėrė duris į Lietuvos ir Latvijos širdis. Baltistikos tyrinėjimai, literatūros vertimai padeda geriau pažinti tautos mentalitetą, užčiuopti jos kasdienybės pulsą. Ir Jūsų, ponie Prezidente, veikla mums tikrai padėjo geriau suprasti

Lietuvių kompozitorius ir dailininkas
Mikalojus Konstantinas Čiurlionis (1875-1911)

būdamas 29 metų, o nuo 1907 m. visiškai atsidadė tapybai. Savo piešėjo gabumus jis lavino Varšuvoje lankydamas tapy-

bos studiją, vėliau - Dailės mokyklą. 1907-1909-ieji - kūrybingiausi M. K. Čiurlionio metai dailėje. **LGITIC**

Latvijos tikslus ir siekius, o Jūsų asmeniniai laimėjimai buvo ne tik Latvijos, bet ir Lietuvos valstybės laimėjimai. Neabejoju, jog mūsų valstybėms ir toliau reikia žengti nuoširdaus ir atviro dialogo keliu, drauge ieškoti regiono problemų sprendimų. Ar ne metas pagalvoti apie strateginę Lietuvos ir Latvijos partnerystę? Juk taip bendraudami galėtume pasiekti kur kas daugiau, nei vien stebėdami tarsi pro rakto skylutę, ką daro kaimynas. Sprendžiant regionui, o kartu ir kiekvienai mūsų valstybei svarbius klausimus, konkurencijos dvasia vargu ar yra tinkamiausia? Jau esu garsiai ir atvirai pasakęs, kad Lietuvos ir Latvijos santykius matau kaip itin svarbius, kaip strategiškai svarbius.

Todėl neabejoju, kad ir Jūsų, Lietuvos ir Latvijos bendradarbiavimo entuziastų ir žinovų padedami, iš lingvistų, kultūrologų, politikų bendradarbiavimo rato išsiveršime į platesnius vandenis. Kursime strategiškai svarbius mūsų tarpvalstybinius ryšius ir, spręsdami kasdienius klausimus, kartu kursime savo, Europos ir regiono, ateitį. Būsime vieningi, kaip tada, kai, stovėdami Baltijos kelyje, dainavom: “Lietuva! Latvija! Estija!”

Mūsų artimos bičiulystės raktas slypi tiesioginiuose mūsų žmonių kontaktuose. Tai jaunimo mainai, mokyklų ir nevyriausybiinių organizacijų bendradarbiavimas, miestų ir rajonų bičiulystė.

Mes visi – politikai, akademikai ir kultūros žmonės – galime imti pavyzdį iš Lietuvos ir Latvijos verslo, aktyviai plečiančio tarpusavio prekybos kelius ir kuriančio vieningą Baltijos regiono ekonominę erdvę. Juk jau nieko nestebina Jelgavoje sutiktas savo verslą turintis lietuvis ar Klaipėdoje dirbanti Latvijos įmonė. O tai iškalbingai rodo, kad mažėja dirbtinių kliūčių, kurios anksčiau trukdė mūsų prekybai ir bendriems sumanymams.

Šią Baltų vienybės dieną kaip niekad simboliška kalbėti apie nuoširdžią dviejų tautų bičiulystę. Tad kurkime ateitį kartu. Atvirai kalbėkime tarpusavy, įsiklausykime vieni į kitus. Parodykime pavyzdį Europai, kokie gali būti dviejų tautų ryšiai. Tai tikrai ne lengvesnis uždavinys, nei rasti sėkmės receptų Europai. O gal net ir priešingai – juk sėkmingai plėtojama mūsų partnerystė prisidės prie visos Europos gerovės.

Šį vakarą Rygoje nuskambės jungtinis lietuvių ir latvių koncertas. Linkiu, kad ir mūsų diskusijos čia, Kaune, nuvilių per abi valstybes ir išjudintų mus tolesnei veiklai. Jau kitamet, tikiuosi, Latvijoje galėsime surengti įspūdingą Lietuvos ir Latvijos kultūros, meno ir pramogų savaitę. Tegul šalia strateginės partnerystės tai būna dar vienas siektinas tikslas mums visiems.

Kuo didžiausios sėkmės Jums, mums ir visiems drauge.

www.president.lt

Keturiasdešimt trečiasis “Dirvos” NOVELĖS KONKURSAS

Organizatorius: Korporacijos Neo-Lithuania vyriausioji valdyba JAV-se

Finansavimas iš A.A. Simo Kašelio palikimo

Tematika: Autoriams suteikiama neribota teisė pasirinkti novelės temą.

Reikalavimai: Konkursui siunčiamos novelės privalo būti parašytos mašinėle ar kompiuteriu su lietuvišku raidynu dvigubais tarpais tarp eilučių ir dviejų su puse centimetrų lauku ir turi būti neilgesnės kaip 20 puslapių. Rašiniai privalo būti pasirašyti slapyvardžiu. Šis slapyvardis užrašomas ant pridėto užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Atplėšiami tik laimėjusių vokeliai. Nepremijuoti rankraščiai negražinami.

Rašiniai turi būti atsiųsti iki **2005 m. lapkričio 1 d.** (pagal pašto antspaudą).

Rankraščius siųsti adresu:

**“Dirva”, Novelės konkursas,
P.O. Box 19010
Cleveland, Ohio 44119-0010
USA**

Informacija: el. paštu: dirva@ix.netcom.com

Premijos: Pirmoji premija – 500 JAV dolerių,
Antroji premija – 300 JAV dolerių

*Konkurso rašinių vertinimo komisija sprendžia
paprasta balsų dauguma.*

Šv. Jurgio parapijos gegužinėje Vilija Klimienė (kairėje) platina laimėjimų bilietus.

G. Juškėno nuotr.

CLEVELAND, OH TARPTAUTINIS CENTRAS

Plain Dealer laikraščio prezidentas, leidėjas Alex Machaskee kvietė susirinkusius tautybių atstovus. 9-14-05, *Plain Dealer* patalpose vėl stoti į darbą. Priminė (jo iniciatyva iškviestas) Pasaulio jaunimo rungtynes (International Childrens Games) kurios sėkmingai įvyko praeitą vasarą Clevelande, pirmą kartą Amerikoje, dėka tautybių ir Clevelando International Community Council pasiūlyto darbo.

Machaskee kvietė ICC direktorių John Leky pristatyti vietinėm 117 Clevelando tautybėm naują, itin Clevelandui svarbų projektą. Tai įsteigti International Center – Tarptautinį centrą Clevelande, kuris būtų langas į praeitį, platforma į dabartį, vartai į ateitį.

Tai vieta Cleveland, Ohio, kuri savo mikrokosme atstovauja Ameriką, sukurta viso pasaulio žmonių, savo kūryba ir idealais stengėsi plėtoti naudingus visiem globalinius ryšius. Tokia vieta ar centras su tokiais tikslais ir siekiais niekur neegzistuoja šiandien.

Tarptautinis centras steigia-

DĖMESIO!

Dainų šventės “Atsiliepk daina” organizatoriai praneša, kad išankstinė chorų registracija nuo gegužės 1 dienos yra pratęsta iki rugsėjo 30 dienos. Po rugsėjo 30 dienos, registracijos į šventę nebebus priimanomos. Jeigu dar yra planuojančių dalyvauti šventėje, registruokitės kuo skubiau adresu www.dainusvente.org. Nuo rugsėjo 30 dienos visa šventės informacija bus siunčiama tik užsiregistravusiems chorams. Iki šiol į šventę užsiregistravo 48 chorai.

Atsiliepkite registracija, jeigu planuojate atsiliepti daina!

Info.

mas istoriniame Baltimore ir Ohio geležinkelių terminalo pastate, kuri buvo pagrindinė Clevelando geležinkelių stotis 1897-1933 m. Ši stotis pavadinta Ohio valstijos “Ellis Island” ir vartai į JAV valdžios paskelbto “National Heritage Corridor”.

Centras susidės iš 5 aukštų, 25,000 kvadratinų pėdų. Bus vietos šimtui ir daugiau tautybėms: salėms, susirinkimams, besikeičiančioms bei nuolatiniams parodoms, teatrams, koncertams paveikslų galerijoms, entrografiniams ir demografiniams tyrinėjimams, tautybių istorijos: knygoms, žemėlapiams, eksponatams, turizmo centrui, centrui plėtoti tarptautinį verslą, prekybą ir t.t.

Todėl valstybių ambasados remia šį projektą, įskaitant ir Lietuvos ambasadą Amerikoje. Staigmeną tą dieną suteikė Kentucky valstijos gimę graikų kilmės Collins, Hellenic Preservation Society graikų bendruomenės atstovai, kurie pranešė kad jų draugija remia projektą su 50,000 dol. įnašu – nes projektas svarbus ne tik Clevelando tautybėms, bet ir visai Amerikai.

ICC toliau laukia tautybių paramos užbaigti tokį svarbų projektą. Alex Macheskee įvertina šį projektą kaip dalį jo “Believe in Cleveland” iniciatyvos pakelti Clevelando metro ra-

LIBERALŲ DEMOKRATŲ FRAKCIJOS PRANEŠIMAS SPAUDAI

Seime įvyko Liberalų demokratų frakcijos spaudos konferencija, kurioje dalyvavo prezidentas, Liberalų demokratų partijos pirmininkas Rolandas Paksas, europarlamentaras Rolandas Pavilionis ir frakcijos seniūnas Valentinus Mazuronis. Konferencijos dalyviai akcentavo, kad pastarųjų savaitių įvykiai Lietuvoje ir aukščiausiųjų valstybės vadovų reakcija į juos demonstruoja valdžios bejėgiškumą ir nesugebėjimą užtikrinti elementarų šalies gyventojų saugumą.

R.Paksas sakė: “ Liberaldemokratų siūlyta pataisa dėl

Lietuvos karių išvedimo iš Irako nesulaukė Seime reikiamo dėmesio. Teigėme, kad mūsų buvimas Irako karinių veiksmų zonoje kelia grėsmę šalies saugumui, o atitinkamos struktūros nėra tinkamai pasirengusios apginti žmones. Istorija su rusų naikintuvu tik patvirtino faktą, kad Lietuvos žmonės nėra saugūs, o valstybės vadovai net ir realaus pavojaus akivaizdoje moka tik raminti, kad nieko blogo neatsitiko.”

R. Paksas vardijo ir kitas šalies problemas, prieš kurias Lietuvos valdžia pasirodo visiškai bejėgė – nieko nedaroma dėl trečiojo IAE bloko statybos, tylėta, kai “Mažiečių nafta” perėmė JUKOS, užsimerkiama, kai KGB rezervistai užima aukščiausius valdžios postus, kai kyla degalų kainos, nedrįstama pasiklausti tautos valios dėl euro įvedimo.

R. Paksas apgailestavo, kad Lietuvos valdžia, uoliai

praktikuodama demokratijos “eksportą”, visiškai abejinga savo šalies piliečiams.

R. Pavilionis teigė, kad bet kurioje kitoje Europos valstybėje, atsitikus panašiam incidentui, kaip su Rusijos naikintuvu, nedelsiant būtų atsistatydinę visi atsakingi pareigūnai. Tuo tarpu Lietuvos politikų, demonstruojančių informacijos ir kompetencijos stoką, kalbas galima prilyginti netiesos sakymui.

V.Mazuronis pastebėjo, kad nesiskaitymas net ir su parlamentarų nuomone, deja, įsigalėjęs ir Seimo vadovybės veiksmuose. Tai liudija sprendimas, prisidengiant Seimo Teisės departamento išvadomis, neleisti įkurti liberaldemokratų inicijuotos laikinosios komisijos A. Valionio galimiams ryšiams su užsienio slaptosiomis tarnybomis tirti. Seimo vadovų baimė sužinoti tiesą apie A. Valionio praeitį privertė juos nesisikaityti su 41 parlamentaro, pritarusio šios komisijos įkūrimui, nuomone.

Informacijos centras

bei kotletus. Vaisių stalai buvo apkrauti indais su visokiais skanėstais, daržovėmis, salotais ir mišrainėmis. Valgiais pasisotinę,ėjome prie saldumynų ir kavos bei vaisvandenių stalų. Bevalgant vėl mus lankė loterijos bilietų platintojai. Buvo ir laimingų bilietų, kuriuos gavome tik už atvykimą į šį renginį (“door prizes”).

Tai nebuvo vien gegužinė, bet ir tikros sugrįžtuvės. Sutikome seniai matytus bičiulius, kalbėjomes. O atžalynas susirado naują žaidimą – užkopti ant didelio kelmo ir nušokti žemyn. Net ir dr. Žyginas Binkis (svečias iš Cincinnati) su dukrele Nora išmėgino

šį “sportą”.

Nepastebint prabėgo gražus popietis ir atėjo didžiųjų laimėjimų skirstymai, o svarbiausia – piniginė loterija. Jos laimėtojai buvo: 500 dol. – Romas Zylė, 200 dol. – Vilija Klimienė, ir po 100 laimėjo – Larry Stochl, A. Lovett ir kun. Juozas Bacevičius.

Pasibaigė futbolo rungtynės – gal nedainavom – Eisim broleliai namo..., bet vis tiek teko skirstytis. Esame labai dėkingi visiems, kurie taip sunkiai plušo, kad tas sekmadienis taip puikiai pavyko. Sulaukėme pusantro šimto svečių. Ačiū mūsų bičiuliams, kurie iš arti ir toli suvažiavo į šias sugrįžtuves. **N.K.J.**

A † A. NIJOLEI GRAKAUSKIENEI

mirus, jos VYRĄ, seserį MILDĄ LENKAUSKIENĘ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

*Lili Bložė
ir
Grażina Pauliukonienė*

NUOMOJAMAS NAUJAS BUTAS SU VISAIS PATOGUMAIS, NIDOS MIESTO CENTRE

Prašome skambinti: Tel.: 1-781-784-9318
arba Tel.: 1-781-784-6876

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

RENGINIŲ KALENDORIUS

SPALIO 1-2 d. “Exultate” choro “Naudotų turtų turgus” rengiamas lėšoms kelionei į Filadelfiją.
LAPKRIČIO 13 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

Ilgamečiui *DIRVOS* bendradarbiui

A.† A. ALGIRDUI A. PUŽAUSKUI

mirus, reiškiamo užuojautą
Velionio žmonai BRONEI, sūnums ANDRIUI,
ALGIUI, VAIDOTUI,
jų šeimoms ir kitiems artimiesiems.

DIRVA
VILTIES Draugija

DIRVOS bendradarbiui

A.† A. ALGIRDUI PUŽAUSKUI

iškeliavus amžinybėn
reiškiamo nuoširdžią užuojautą žmonai BRONEI
PUŽAUSKIENEI ir šeimai.

Bronė Miklienė
su šeima

A.† A. JONUI ČIPKUI

mirus, tėvams DANAI ir STASIUI ČIPKAMS ir
visiems šeimos nariams nuoširdžią užuojautą reiškia

TĖVYNĖS GARSAI –
Aldona Stempužienė

**LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32
Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718)
479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

DIRVAI AUKOJO

D.Adomaitis, Oak Lawn, IL ... 55
A.Mackevičius, Belmont, MA 45
I.Delvigs, Fairview P, OH..... 20
V.Girnius, Oak Lawn, IL 20
J.Balsys, Carlsbad, CA 10
V.Mažeikienė, Park Ridge, IL ... 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Vidmanto Bartulio oratorijos “Kelias” pasaulinė premjera Druskininkuose - įspūdinga choro “Jauna muzika”, vadovaujamo Vaclovo Augustino, saksofonininko Petro Vyšniausko ir perkusininko Tanalo Rubeno dovana Mikalojaus Konstantino Čiurlionio jubiliejaus proga. Minint Čiurlionio 130-ąją gimimo sukaktį, M. K. Čiurlionio muziejuje vyko “Druskininkų vasara su M.K.Čiurlioniu” koncertas.

VYRESNIEJI SUKŪRĖ, O JAUNESNIEJI BAIGIA PRARASTI

Kaip vyko Britanijos lietuvių visuomeninio turto naikinimas

Kazys Barėnas
XXV.

O kam jis pasitarnavo kaip finansininkas? Jis buvo paruošęs projektą “Invitation of Tonder”, bet tas garsusis jo projektas buvo išmestas.

V. Gedmintas atsako jam, savo rašto įžangoje net pasinaudodamas aštria patarle “Duok durniui kelią”. Neteisingais faktais remdamasis, S. Kasparas šmeižia, sako, ne tik jį, bet ir I. Švalkienę ir S. Mineikį. Redaktorė palaikė nespausdinama Z. Jūro šmeižiantį laišką. O jis, Gedmintas, valdęs 200.000.000 vertės Philips kompanijos padalinį Švedijoje. Monake pastatęs 750.000 vertės, Paryžiuje 10.000.000 svarų pastatus.

Su S. Kasparu aiškinosi ir I. Švalkienė. V. Gedminto 2001 m. balandžio pranešimu, Sodybos stogas baigtas dengti, bet po lietaus penkios sienos šlapios. Daug klaidų būta. Gegužės mėn. dar ir LNB pirm. Andy Blinstrup rašo apie atliktąjį Sodybos remontą. Viskas buvę padaryta už 798.000 sv.

Vėliau ėjo tik kalbos, kad viskas kainavo apie 1.000.000

svarų. Matyt, dar prisidėjo kiltokios išlaidos, nes buvo pirkti baldai, kilimai ir gal dar kitokių dalykų.

2002 m. balandžio mėn. skelbiamas LNB pirm. J. Alkio pranešimas metiniam suvažiavimui. Jame iš pat pradžių jis sako, kad praeitieji finansiniai metai Bendrovei buvo “vieniš blogesnių”. Jie baigti su nuostoliu dėl Sodybos remonto, maudymosi baseino ten ir valstybinių mokesčių. Praeitame suvažiavime išrinkta mažesnė direktorių valdyba (V. Gedmintas pirm., S. Mineikis sekr., J. Podvoiskis finansų direkt., I. Švalkienė “E. lietuvio” redaktorė, J. Alkis narys). Finansinių metų pabaigoje pasitraukė Gedmintas ir Mineikis dėl nuomonių skirtumo, pirmininko pareigas perėmė J. Alkis. Stiprinant valdybą pakviestas V. O’Brien. Praeitame suvažiavime buvo nutarta įsigyti namus, tai sudaryta darbo grupė (A. Vilčinskas, K. Baublys, V. O’Brien, J. Alkis ir O. Dobrovolskienė ir kiti). Prašys suvažiavimą leisti pasiskolinti pinigų. Toliau pra-

nešime pažodžiui: “Dabar jau visiškai aišku, kad Freeland Road namų pardavimas buvo didelė klaida ir tragedija mūsų bendruomenei. Bendrovė prarado didelę dalį savo turto, o dabar tik Sodyba liko vieninteliu jos pajamų šaltiniu ir neilgam, nes atėjo laikas jos pagrindiniam ir neišvengiamam remontui, kuris užtruks virš šešių mėn. ir buvo prarasta ne tik tų metų apyvarta, bet ir daug klientų, kurių didelė dalis iki šiol nebegrįžo. Be to, pagrindinė tų didelių nuostolių priežastis buvo Sodybos vadovų ir kai kurių tarnautojų algos, kas sudarė netoli 70.000 sv., o juos atleisti remonto metu būrų nepraktiška ir neteisinga”.

Sodybos projektai, sako, užsitęs ilgiau negu buvo numatyta ir kainavo daugiau negu kad LNB suvažiavimas buvo leidęs valdybai panaudoti. Pasitraukus Sodybos vedėjams Dobrovolskiams, reikia patyruusių vedėjų. Dobrovolskių kontraktas pasibaigė ir jie nebuvo paprašyti tęsti darbo.

2002 m. gegužės 4-5 d. suvažiavime valdyba prašė leisti pasiskolinti 350.000 sv. namams pirkti Londone, bet tam prašymui nepritarė.

2003 m. vasario 28 d. *Europos lietuvių* spausdinamas LNB Valdybos entuziastiškas straipsnis “Mūsų Sodyba”, ku-

riame pasakojama, kaip gera ir malonu atnaujintoje Sodyboje, kaip ten puikiai tvarkosi vadybininkai Danielius ir Elizabeta, kaip puikiai patarnaujama, koks puikus maistas pagal pasirinkimą.

Tačiau birželio 11 d. raštu tasai Danielius Jones pareiškė, kad jis ir Elizabeta išeina, ir nurodo priežastis. Jiems nepriimtina, kad kas tik pasisuka, tai vis nurodinėja, kaip tas viešbutis tvarkytinas. Svarbios ir finansinės problemos. Jie buvo prašyti, kad taupyty, o vadovybė perka restoranui kėdes ir stalus, ir viskas kainavę 10.000 sv. Jų manymu, tai galėję kainuoti 3.000-4.000 sv. Direktoriai dar vis atgabena kurį naują baldą ar veidrodį, ir vedėjai turi apmokėti iš savo biudžeto. Patys vedėjai buvo jau pasamdę virtuvėje dirbti tinkamą filipinietį, prikalbinę iš kitos darbovietės, bet pasisuko direktoriai poniam Camish ir V. O’Brien ir pasakė, kad to darbininko negalima laikyti. Vedėjų neklausius buvo užsakyta 40 dėžių lietuviško alauso, kuris kainavo 800 sv. Paėmė vedėjai pernai 20 dėžių, bet kai inspektoriai patikrino viešbutį, tai paaiškėjo, kad jau seniai pasibaigęs laikas tam alui naudoti. Tas direktorių nuolatinis kišimasis privertė juos pasitraukti.

Tų metų rugsėjo 15 d. laik-

raštyje DBLS pirm. V. Gasperienė rašo apie Sodybą, kad ji dabar atnaujinta, turi viešbučio statusą, visi 19 kambarių sumoderninti ir aprūpinti įvairiais patogumais. Kai septynis metus išdirbęs pasitraukė vedėjai Dobrovolskiai, tai prasidėjo vargai – nė vieni pasamdytieji nepabūna. Paskutiniai pasitraukė dėl lietuvių sukeltų šunų, kaip rašoma laikraštyje. Kaip tik tuo metu buvo įvykę muštinės su peiliais tarp naujųjų atvažiavusių tautiečių. Dabar atvažiavę lietuviai susikuria laužus ir neklauso jokių draudimų, o gaisrininkai sakė, kad ir Sodybos pastatas gali sudegti. Nuo tokio chuliganiško elgesio nukenčia dauguma, ir Sodybai gresia liūdnas likimas.

DBLS-LNB gegužės 10-11 d. suvažiavime pranešama, kad Sodyba dėl remonto padarė 100.000 svarų nuostolių. Suvažiavimas buvo prašytas, kad LNB paskirtų 100.000 svarų patvarkyti rytinio Londono lietuvių klubą, tada ten galėtų lietuviai rinktis, bet suvažiavimas nesutiko. 2004 m. pradžioje ne visiškai tiksliais žiniomis tasai rytinio Londono lietuvių klubas parduodamas, nes ne tik lėšų remontui trūko, bet ir naujieji ateiviai iš Lietuvos muštinėmis ir triukšmais padėtį daro nebepakenčiama.

(Bus daugiau)

SPORTO ŽINIOS

DVIGUBOS LAUKO TENISO VARŽYBOS CLEVELANDE

2005 metų Š. Amerikos lietuvių pirmenybės ir 5-asis Clevelando LSK Žaibo kvietinis lauko teniso turnyras įvyko š.m. rugpjūčio 20 ir 21 dienomis, Euclid, OH. Nežiūrint viltį keliančių pasižadėjimų, varžybose dalyvavo rekordiškai mažas žaidėjų skaičius – tik 11 (8 vyrai ir 3 moterys). Pagal vietas, 3 žaidėjai buvo iš Toronto, vienas iš Čikagos ir 7 iš Clevelando apylinkių. Pastebėtina, kad iš apie 20 aktyvių Clevelando žaidėjų, tik 7 tepasirodė.

Dėl mažo dalyvių skaičiaus, tebuvo vykdomi tik vyrų ir moterų vienetai ir vyrų bei mišrūs dvejetai.

Vyrų vienetė žaidė 8 žaidėjai. Pradiniam rate, žaidėjai buvo padalinti į 2 grupes, A ir B, kuriose buvo žaidžiama kiekvienas su kiekvienu, vienas 8 žaidimų pro-setas. Pateikiame pradinio rato pasekmes:

A grupė: 1. Romas Tarasevičius (C) 3 – 1, 2. Kęstutis Kliorys (C) 2 – 1, 3. Justas Slavinskas (C) 1-2, 4. Rytas Urbaitis (C) 0 – 3. Duota laimėjimų-pralaimėjimų skaičius.

B grupė: 1) Eugenijus Krikščiūnas (T) 2 – 0, 2. Šarūnas Stanislovaitis (Č) 1 – 1, 3. Jurgis Šenbergas (C) 0 – 2. Ketvirtas žaidėjas Algis Gudėnas (C) savo pirmose rungtynėse susižeidė ir iš turnyro pasitraukė.

Po pavidės: (C) – reiškia Clevelandą, (Č) – Čikagą, (T) – Torontą.

Pusfinaliuose, A grupės pirmą vietą žaidė prieš B grupės

antrą vietą, o B grupės pirmą vietą, prieš A grupės antrą. Pirmame pusfinalyje R. Tarasevičius nelengvai įveikė Š. Stanislovaitį 6:1, 7:5, o antrame – E. Krikščiūnas sunkiai priverstė nusileisti K. Kliorį 8:7. Finale, R. Tarasevičius viršijo E. Krikščiūną 6:3, 6:2. Rungtynės dėl 3-čios vietos laimėjo Š. Stanislovaitis prieš K. Kliorį 10:8.

Moterų vienetė dalyvavo tik 3 žaidėjos, kurios sužaidė vieną ratą, kiekviena su kiekviena ("Round Robin"). Laimėtoja tapo Diana Krikščiūnienė (T) įveikusi Virginiją Motiejūnienę (C) 10:5 ir Larišą Krikščiūnaitę (T) 6:1. Antroje vietoje išėjo L. Krikščiūnaitė laimėjusi prieš V. Motiejūnienę 6:1.

Moterų vienetė buvo užsiregistravę 6 žaidėjos, tačiau dėl vienos žaidėjos (Reginos Varnelienės) motinos staigios mirties dvi žaidėjos atkrito, o trečioji (C. Šakenytė) buvo užimta varžybomis už savo mokyklą.

Vyrų dvejetė vietoj planuotų 4 porų, dėl sužeidimo ir kitų priežasčių beliko tik dvi, kur R. Tarasevičius ir K. Kliorys laimėjo prieš Š. Stanislovaitį ir J. Šenbergą 8:1.

Mišriame dvejetė užsiregistravo 3 poros, tačiau vienai porai dėl laiko stokos pasitraukus, varžėsi tik dvi. Diana ir Eugenijus Krikščiūnai po įtemptos kovos įveikė V. Motiejūnienę ir R. Tarasevičių 10:8.

Nežiūrint mažo dalyvių skaičiaus varžybos praėjo labai geroje nuotaikoje ir buvo

Iš kairės: duktė Larisa, žmona Diana ir Eugenijus Krikščiūnai, Romas Tarasevičius su sūnumi Austinu ir dukra Elzyte, Šarūnas Stanislovaitis, Virginija Motiejūnas ir Algis Gudėnas.

METINIS VISUOTINIS ŠALFASS-gos SUAŽIAVIMAS

2005 metų metinis visuotinis Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos (ŠALFASS) suvažiavimas įvyks 2005 m. lapkričio 19 d., šeštadienį, Clevelando lietuvių namuose, 877 East 185-th St., Cleveland, OH, USA. Tel.: 216-531-2131.

pravestos sklandžiai. Vadovavo LSK Žaibo 1. teniso sekcijos vadovas Algis Gudėnas, stipriai talkininkaujant ŠALFASS-gos lauko teniso vadovui, torontiečiui Eugenijui Krikščiūnui.

Užbaigai, vašinguose Virginijos ir Vaidevučio namuose buvo praleista jauki valandėlė. 2006 metu ŠALFASS-gos 1. teniso pirmenybės numatomos Čikagoje.

ŠALFASS-gos inf.

Suvažiavimo pradžia – 11:00 val. ryto.

Pagal ŠALFASS-gos statutą, suvažiavime sprendžiamuoju balsu dalyvauja ŠALFASS-je registruotų sporto klubų rinktieji atstovai, sporto klubų pirmininkai ar jų igaliojiniai, ŠALFASS-gos rinktieji bei skirtieji pareigūnai ir ŠALFASS-gos garbės nariai.

Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų, ypatingai jaunimo, bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportiniu judėjimu besidomintieji asmenys.

Išsamios informacijos prašamos sporto klubams ir ŠALFASS-gos pareigūnams. Organizacijos ir asmenys, norintieji gauti smulkesnių informacijų ar pateikti pasiūlymų, prašomi kreiptis į ŠALFASS-gos Centro valdybos pirmininką Kazimierą Deksnį, 1257 Royal Dr., Burlington, ON L7P 2G2, Canada; tel. ir faksas 905-322-6006; el. paštas: kdeksnys@cogeco.ca arba į gen. sekretorių Algirdą Bielskų, 34251 Ridge Rd., Apt. 408, Willoughby, OH 44094-2969, USA.

Tel. 440-833-0545; faksas 216-481-6064; el. paštas: Vyts@VPacct.com

**ŠALFASS-gos
CENTRO VALDYBA**

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.

William J. Jakubs Jr.

Kenneth Schmidt

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsnama,
telidanti jauką atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.